

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Урочистості

► СТОР. 7 Ювілейний болгарський собор

Альтернатива

Фруктова
екзотика
від
експериментаторів

► СТОР. 11

Транскордонне співробітництво

Прагнемо займатися
оригінальними речами

► СТОР. 13

№ 162 (5662)

ВІВТОРОК, 3 ВЕРЕСНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

На порядку денному —
консолідація

Погоджувальна рада

Сьогодні розпочинає роботу третя сесія Верховної Ради України сьомого скликання. Цього року відкриття нового політичного сезону не лише традиційно збігається з початком нового навчального року і бюджетного процесу. Перед українськими парламентаріями постає ще одне не менш важливе стратегічне завдання — ухвалення євроінтеграційних законопроектів, необхідних для підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Часу на роздуми та доопрацювання узгоджених законопроектів, які можуть відкрити шлях до Європи, у народних обранців не так і багато — до листопадового вільнюського саміту залишилися всього чотири пленарні тижні.

► СТОР. 2

Коли чекати команду
«вперед!»

Уже кілька днів, як світ засит в очікуванні перед екранами телевізорів та стрічками новин. Головне запитання — коли Президент США Барак Обама наважиться завдати удару по Сирії? Після його заяви про необхідність проконсультуватися з Конгресом стало зрозуміло: чекання може видатися довшим, ніж здавалося на перший погляд, а може й взагалі потонути у довгій шухляді переговорів та дебатів.

► СТОР. 7

Я ВАМ ПИШУ...

Варварська вирубка
лісів порушує екологію

У сімдесятих роках минулого століття один з українських науковців провів теоретичне дослідження щодо масової вирубки лісів Карпат та осушення боліт у Волинській області. Він наголосив, що це може призвести до екологічної катастрофи, що західні регіони потерпають від сильних злив і снігопадів, а центральні та східні — від нещадних посух. У чому тепер можемо пересвідчитися. Своєю бездумною, загарбницькою діяльністю ми перетворюємо нашу країну на пустелю.

За радянських часів, наскільки мені відомо, заготовлювали деревину у Карпатах займалося пару десятків організацій. Тепер їх — кілька сотень. Я вважаю, що потрібно негайно зупинити злочинне вирубування лісів і варварське втручання в екосистему.

В. ТЕРЛИГА.

Пединівка Черкаської області.

Володимир РИБАК: «Ми прагнемо побудувати країну знаючих людей»

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

З нагоди Дня знань Голова Верховної Ради України Володимир Рибак побував 1 вересня на урочистостях в Донбаській національній академії будівництва і архітектури.

Вітаючи студентів і викладачів зі святом, В. Рибак висловив задоволення тим, що за більш як 60 років роботи академія випустила понад 20 тисяч висококваліфікованих спеціалістів, справжніх майстрів практично всіх будівельних професій. Академія дала путівку в науковий світ 30 докторам і 250 канди-

датам наук та лишається єдиним вищим навчальним закладом України, який успішно пройшов процедуру професійної міжнародної акредитації, отримавши членство в Асоціації будівельних факультетів європейських країн.

► СТОР. 3

На знімку: Голова Верховної Ради України Володимир Рибак під час святкування Дня знань в Донецькій загальноосвітній школі № 55 ім. Олександра Коржа.

ПОДІЇ

«Крок» крокує по державі

Двадцятий Міжнародний фестиваль анімаційних фільмів «Крок» три дні (3, 4 і 5 вересня) гостюватиме у Севастополі.

124 фестивалні кінострічки, створені режисерами з 32 країн, зможуть подивитися щонайменше 15 тисяч глядачів. Поряд з іменитими закордонними мультиплікаторами Біллом Плімптоном (США), Мікаелою Павлатовою і Баррі Первесом (Франція), Полом Бушем (Великобританія), Ріхо Унтом (Естонія) свої роботи представлять українці: Ірина Смирнова — «Птахи», Олександр Бубнов — «Шерлок Холмс і чорні чоловічки», Олег Педан — «Номер 201», Людмила Ткачикова —

«Лежень», Олександр Даниленко — «Карпатський реп». Завершиться мультсвятю урочистою церемонією та нагородженням переможців 9 вересня у столичному Будинку кіно, передає наш власкор Микола МАГДИЧ.

Акцизний удар по шкідливих звичках

В Україні з 1 вересня ввели нові акцизні марки для алкогольних і тютюнових виробів. За даними Міністерства доходів і зборів України, це призведе до здорожчання пляшки спиртного в середньому на 17 копійок, а однієї пачки сигарет — на 8 копійок.

► СТОР. 4

КОРОТКО

■ В Одесі мешканці будинку 64-а по вулиці Космонавтів, протестуючи, кілька годин безперервно ходили пішохідним переходом. 96 годин у багатоповерхівці була відсутня електрика. Не було гарячої води і газопостачання. Звернення людей по допомогу виявилися марними. Більше того, за під'єднання будинку з них, за їхніми словами, вимагали 12 тисяч гривень, повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

■ У другу річницю з дня відкриття культурно-археологічного центру «Пересопниця» в однойменному селі Рівненського району відбувається духовне свято, повідомляє наш власкор Олександр ЮРКОВА.

3 1 вересня в Україні послуги поштового зв'язку подорожчали на 15% — УНІАН

На порядку денному — консолідація

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Отож головну скрипку в сесійній залі гратиме налаштованість парламентаріїв на злагоджену конструктивну роботу, готовність до якої в рамках пакета євроінтеграційних законопроектів заявили на погоджувальній раді лідери чотирьох фракцій — Партії регіонів та «Батьківщини», «УДАР» і «Свободи». Фракція КПУ послідовно виступає проти підписання Угоди про асоціацію з ЄС, ініціюючи проведення першого самітоту всеукраїнського референдуму.

Євроінтеграційний пакет складається з десяти законопроектів, із яких шість буде винесено на розгляд парламенту вже нинішнього першого пленарного тижня.

На передньому плані — Арсеній ЯЦЕНЮК (БЮТ).

Зокрема, депутати мають ухвалити нову редакцію закону про прокуратуру, висновки щодо якого наступного тижня має надати Венеціанська комісія, і зміни до виборчого та антикорупційного законодавства. Найсуперечливіший законопроект — щодо прав сек-

суальних меншин — наразі ще далекий до узгодження.

Загалом до порядку денного третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання за пропозиціями парламентських комітетів та депутатських фракцій включено близько півтори тисячі питань, із яких 499 уже підготовлені до розгляду, а ще 946 перебувають на стадії підготовки та доопрацювання.

Окрім того, парламентарії на новій сесії мають ухвалити рішення щодо законопроекту про внесення змін до Конституції про посилення гарантій незалежності суддів, який Президентом України визначено, як невідкладний.

На погоджувальній раді лідери фракцій та керівники комітетів домовилися не

ПРЯМА МОВА

Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК:

— Парламентські комітети повинні виходити з єдиного критерію — наскільки той чи інший закон потрібен для держави.

новій сесії ще одну новацію — керівництво парламенту відвідуватиме засідання комітетів. На запрошення або навіть і без.

Партія регіонів на погоджувальній раді закликала утриматися від розгляду в парламенті питання про постачання українських товарів до Росії. Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов

На передньому плані — Віталій КЛИЧКО («УДАР»), Петро СИМОНЕНКО (КПУ), Олександр ЄФРЕМОВ (ПР).

інтеграційними законопроектами разом із адміністрацією Президента та Кабінетом. Лідер фракції Арсеній Яценюк запропонував створити спільну робочу групу для опрацювання євроінтеграційних законопроектів, щоб на голосування у сесійній залі винести узгоджені проекти. Опозиція також наполягає на призначенні повторних виборів народних депутатів України в п'яти проблемних виборчих округах, де не було встановлено результати парламентських виборів восени 2012 року, декриміналізації статей 364 та 365 Кримінального кодексу, за якими засуджена экс-прем'єр Юлія Тимошенко.

Фракція ВО «Свобода» запропонувала запровадити кримінальну відповідальність за «кнопкодавство» — порушення процедури голосування у Верховній та місцевих рада. Відповідні зміни «Свобода» пропонує внести до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів.

Олег Тягнибок також запропонував включити до порядку денного та ухвалити проекти законів про порядок імпічменту президен-

та, щодо зміцнення парламентського контролю за Кабінетом Міністрів, недопущення перешкоджання діяльності ЗМІ.

Фракція «УДАР» підготувала пакет законопроектів для створення прозорих умов ведення бізнесу, робочих місць та обмеження можливостей для корупції. Лідер фракції «УДАР» Віталій Кличко під час погоджувальної ради наголосив, що євроінтеграційні законопроекти мають бути європейськими не за назвою, а за своєю суттю.

А КПУ веде підготовку до проголошення всеукраїнського референдуму щодо вступу України до ЄС. Лідер фракції КПУ Петро Симоненко повідомив, що 8 вересня КПУ проведе збори громадян і розпочне процедуру збору підписів для проведення всеукраїнського референдуму, щоб рішення українського народу щодо євроінтеграції було прийнято ще до вільноскомого саміту. На думку лідера комуністів, Угода про асоціацію з ЄС несе для нашої держави «багато загроз і небезпек» і в ній порушується шість статей Конституції України.

Під час години запитань до уряду, яка традиційно відбувається у п'ятницю, 6 вересня, керівники міністерств та відомств нададуть депутатам інформацію щодо підготовки до опалювального сезону та підготовки до нового бюджетного процесу.

Кабінет Міністрів України обіцяє вчасно, до 15 вересня, подати до Верховної Ради проект закону про Державний бюджет України на 2014 рік, — запевнив на погоджувальній раді глава парламенту Володимир Рибак.

Не виключено, що у відкритті третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання візьме участь і Президент України Віктор Янукович. Адже, за Конституцією, гарант Конституції бере участь у відкритті чергової сесії Верховної Ради. Віктор Янукович, за словами глави парламенту, пообіцяв взяти участь у роботі сесії. Однак за однієї умови: якщо депутати домовляться і пообіцяють не блокувати, а працювати конструктивно.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Брифінги

Глава парламенту забезпечить рівні умови для опозиції і більшості

Робота третьої сесії не буде спокійною, тому що країна наближається до президентських виборів. Таку думку під час учоращнього брифінгу висловив Голова Верховної Ради Володимир Рибак. Зокрема, за його словами, потенційні кандидати в Президенти критикуватимуть один одного, потім на якомусь етапі об'єднаються і критикуватимуть владу. «Але моє завдання зробити рівні умови для опозиції і більшості», — підкреслив В. Рибак.

Крім того, глава парламенту вважає, що євроінтеграційні законопроекти будуть підтримані більшістю голосів. «У вересні-жовтні ми повинні виконати свої обов'язки перед європейським парламентом, зокрема, це стосується ухвалення проектів законів про прокуратуру, судову систему, виборче законодавство», — зазначив він.

Володимир Рибак нагадав, що вибори мають відбутися у понад ста органах місцевого самоврядування, і, зокрема, у п'яти обласних центрах відсутні міські голови. Також потрібно проводити вибори до Верховної Ради у проблемних округах. «Я зберу на цьому тижні керівників фракцій для визначення дати проведення

парламентських перегонів. Сподіваюся, вже цього року парламент запрацює у повному складі», — підкреслив керівник парламенту.

А що стосується київських виборів, зазначив він, це питання потрібно розглядати з точки зору рішення Конституційного Суду.

В. Рибак сказав, що звернеться до Генерального прокурора та міністра внутрішніх справ з листом для отримання інформації щодо недавніх подій у Києві. «Я ніколи не підтримував жодних протиправних дій у Верховній Раді та в інших містах. Так не може бути в цивілізованій державі», — наголосив він.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Регіонали готові голосувати за вибори у «проблемних» округах

Верховна Рада прийме всі необхідні законопроекти, які наблизять Україну до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Таку думку під час брифінгу висловив голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов.

«Сім законопроектів, які нам пропонує Євросоюз, уже відпрацьовані в парламенті. І для їх прийняття є більшість у сесійній залі. Сподіваємося, що ми найближчим часом — протягом двох тижнів — ці законопроекти ухвалимо», — зазначив парламентарій.

Також О. Єфремов наголосив, що фракція ПР готова проголосувати за проведення виборів у семи проблемних округах. «Ми хочемо, щоб вибори пройшли згідно із законом. І залежно від того, коли це питання буде розглянуто в парламенті, ми готові за нього голосувати», — наголосив він.

Сергій МЮЛЕР.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

«Очікуємо насамперед конструктивізму»

Який буде новий політичний сезон і на яких законодавчих ініціативах налягатимуть парламентські фракції, ми поцікавилися безпосередньо в народних депутатах.

Михайло ЧЕЧЕТОВ, фракція Партії регіонів:

— На найближчій сесії очікуємо насамперед конструктивної роботи парламенту й для цього робитимемо все залежне від нас. Ми розуміємо, що близькість президентських виборів окремим кандидатам паморочить голову. Вони вже сьогодні починають передвиборну кампанію. Ми не хочемо, щоб цей рік був заполітизований, а нагальні проблеми залишилися нерозв'язаними. Адже в такому разі країна втрапить темп розвитку. Ми маємо намір прийняти пакет законів по євроінтеграції, які Кабінет Міністрів найближчим часом подасть на розгляд до парламенту. Також уряд планує подати у Верховну Раду до 15 вересня Основний фінансовий документ країни. Ми хочемо розгорнути широку публічну дискусію

щодо бюджету і прийняти не популістський, а реальний, максимально збалансований документ. З одного боку, це бюджет розвитку, з другого — такий, що дає змогу долати явища другої хвилі глобальної світової економічної кризи. У держбюджеті точно буде передбачено підвищення соціальних виплат пенсіонерам, чорнобильцям, афганцям, матерям-одиначкам, зарплат бюджетникам.

Звісно, хотілося б разом із народними депутатами з опозиції прийняти закон про вибори в парламент по проблемних округах, щоб потім не було політичних спекуляцій. Неважливо, коли вони відбудуться, важливо, щоб закон було прийнято більш як 400 головами. Ми тільки проти того, щоб опозиція працювала на руйнування держави. Ми виступаємо за дискусію в парламенті, але головний зміст демократії полягає в тому, що будь-яке обговорення має завершуватися голосуванням. Сьогодні проблем із цим немає, кожен голошує сам за себе.

ЗАКІНЧЕННЯ НА 3-Й СТОР.

Створять рівні можливості для кожного учня, незалежно від достатку батьків

У День знань Президент України Віктор Янукович (на знімку) узяв участь в урочистій лінійці з нагоди початку нового навчального року в загальноосвітній школі №78 Києва.

«Я хочу всіх привітати із Днем знань, яким традиційно кожного року ми відкриваємо двері наших навчальних закладів. Як завжди, ми будемо відкривати нові школи», — сказав Президент під час виступу, додавши, що 1 вересня в Україні відкрито 11 нових шкіл.

Глава держави наголосив, що національний проект «Відкритий світ» дасть змогу забезпечити всі школи країни сучасним комп'ютерним обладнанням, значно підвищити якість освіти.

«Отримання планшетів сьогодні учнями — це перший крок. Наступні кроки — це розширення знань в інформаційних технологіях, в IT-технологіях. Ми будемо робити ме-

режу навчальних закладів, які матимуть спеціалізацію, і одна спеціалізація — це інформаційні технології та IT-технології», — сказав Президент під час виступу.

За його словами, цього року проектом буде охоплено понад дві тисячі шкіл. Перший етап уже реалізується в 54 школах в усіх регіонах України.

«Ми намагаємося створити рівні можливості для кожного учня, незалежно від достатку батьків і незалежно від того, в якому регіоні розташовується школа: чи в Києві, чи десь в якомусь регіоні в сільській місцевості. Це дуже важливо», — наголосив Віктор Янукович.

Глава держави ще раз привітав учнів школи

№78 зі святом та початком нового навчального року. «Я бажаю вам, щоб у вашому житті

завжди була можливість себе реалізувати, а ви до цього прагнули. Будьте щасливі», — сказав він.

Фото
Андрія МОСІЄНКА
(прес-служба
Президента України).

Володимир РИБАК: «Ми прагнемо побудувати країну знаючих людей»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Масштабні плани створення сучасної економіки, модернізації українського суспільства, накреслені Президентом України, вимагають насамперед системного вдосконалення підготовки висококваліфікованих кадрів, в тому числі в галузі будівництва і архітектури», — наголосив В. Рибак, додавши, що ця Академія «за багатьма параметрами входить до числа лідерів з реформування системи вищої освіти, лідерів тісного поєднання навчального процесу з виробничою практикою».

Наголосивши на «зростаючій ролі людини знань у наш час», керівник парламенту побажав студентам «готувати себе до постійного навчання, наполегливої самоосвіти, будувати не лише будівлі, а й власну країну, нове життя для себе, своїх дітей, усього нашого народу».

У рамках робочої поїздки Голова Верховної Ради України побував на святкуванні Дня знань в Донецькій загальноосвітній школі №55 імені Олександра Коржа. В. Рибак, вітаючи присутніх на святі, зазначив, що сьогоднішні дати в нашій країні сядають майже 450 тисяч першокласників, і «це, напевно, одне з улюблених свят для всіх поколінь людей у нашій країні». Він висловив задоволення, що «має можливість зустріти свято з учнями і вчителями однієї з кращих шкіл Донецька, яка продовжує добрі починання прекрасного українського педагога Олександра Коржа». А ще — саме до цієї школи Володимир

Рибак вперше прийшов малим школярем у 1954 році.

Голова Верховної Ради відзначив, що Донецька школа №55 має інформаційно-технологічний профіль навчання і створила основу для того, щоб її учні

бібліотеці 200 екземплярів книжок.

«Не кожна українська школа має техніку такого рівня», — підкреслив В. Рибак, звернувшись при цьому до учнів із проханням, щоб вони запам'ятали, що «комп'ютери — це не ін-

освіти. Насамперед це стосується створення єдиного освітнього простору, вдосконалення системи безперервної освіти, підвищення її якості, формування оптимальної мережі вищих навчальних закладів у країні, введення

на те, що всі скликання парламенту намагалися досягти ефективного нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти.

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Володимир РИБАК:

«Весь депутатський корпус, повернувшись із канікул, з усвідомленням свого обов'язку перед виборцями працюватиме злагоджено, в тому числі на благо майбутнього національної системи вищої і середньої освіти».

В. Рибак зазначив, що за період роботи третьої сесії Верховної Ради парламентаріям потрібно сформувати впорядковану і збалансовану систему законодавства, яка забезпечувала б послідовне і системне регулювання відносин у цій сфері, чітке функціонування законодавчих механізмів реалізації прав українських громадян на освіту. Це стосується передусім розробки нової редакції законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту». «Окремої уваги вимагають питання, які законодавчо регулюватимуть фінансування галузі знань та оплати праці науково-педагогічних кадрів», — наголосив Голова Верховної Ради України.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак і ректор Донбаської національної академії будівництва і архітектури Євген Горюхов.

«могли йти по життю з важливим лозунгом: «Освіта через усе життя». Комп'ютерна, інформаційна база школи, високопрофесійний колектив учителів, шкільна лабораторія нових інформаційних технологій створюють ідеальні умови для отримання якісної освіти і подальшого інтелектуального зростання.

Керівник парламенту радий з того, що зміг допомогти в розвитку школи, облаштувавши сьогодні новий комп'ютерний клас, укомплектований десятками комп'ютерами і ноутбуками. Також Голова Верховної Ради передав шкільній

рові приставки, а інструменти пізнання, вікно у світ нових технологій, продовження підручників».

Голова Верховної Ради побажав першокласникам вдалого старту, майбутнім випускникам вдалого фінішу, а вчителям успіхів і натхнення в непростій педагогічній творчості.

А спілкуючись із журналістами на святі Дня знань у Донбаській національній академії будівництва і архітектури, Володимир Рибак наголосив, що перед країною і законодавцями час ставить нові завдання в нормативно-правовому регулюванні

багаторівневої системи вищої освіти, нових державних стандартів, реформування бюджетних відносин.

«Ми прагнемо побудувати країну знаючих людей, а без високоосвіченого покоління ми не зможемо забезпечити якісний прорив України в майбутнє», — сказав він.

В. Рибак підкреслив, що проблеми вищої школи, становлення університетів і академій нової формації в Україні входять до числа першочергових пріоритетів Верховної Ради як вищого законодавчого органу нашої держави. До того ж він звернув увагу

ДУМКИ З ПРИВОДУ

«Очікуємо насамперед конструктивізму»

ПОЧАТОК НА 2-Й СТОР.

Сергій СОБОЛЕВ, фракція ВО «Батьківщина»:

— На порядку денному цієї сесії ключовими мають стати питання євроінтеграції та приведення вітчизняного законодавства до європейських норм. Передусім це стосується звільнення політ'язнів і особисто Юлії Тимошенко, реформування прокуратури, суддівської системи, низки економічних реформ, боротьби з корупцією. Ми внесли свій варіант законопроекту про прокуратуру, яким приводимо цей орган до стандартів ЄС. Також зареєстрували проекти законів щодо реформування органів МВС, суддівської реформи, а також низку документів щодо боротьби з корупцією.

До другого блоку питань третьої сесії можна віднести вибори в проблемних округах та Києві. Це питання має бути вирішено у вересні, якщо ми справді хочемо мати легітимного міського голову і Київраду. Також у нас є декілька законопроектів щодо персонального голосування. Одним із них запроваджується кримінальна відповідальність за передачу картки для голосування та натискання кнопки за свого колегу. Другий — щодо запровадження сенсорної кнопки.

Олександр ГОЛУБ, фракція КПУ:

— Загалом політична ситуація буде напружена. Дедалі більше на ситуацію в парламенті впливатиме наближення президентської кампанії. Звісно, що законодавчі ініціативи і парламент загалом будуть заручниками цих перегонів.

Що стосується ініціативи фракції Компартії, то ми наполягатимемо на ухваленні нашої антикризової програми, яка вже реалізована в конкретних законодавчих актах. Більшість із них присвячено соціальним питанням і виконанням Президентом, урядом і більшістю політиків своїх зобов'язань перед виборцями. Тож ми домагатимемося їх ухвалення і вимагатимемо від наших колег, щоб вони виконали свої обіцянки, які давали під час виборчої кампанії.

Ми завжди наполягали й продовжуємо наполягати на тому, що необхідно повернути в державну власність базові галузі промисловості та запровадити державну монополію на виробництво та реалізацію алкогольних і тютюнових виробів. Реформування потребує також податкова система. Крім того, комуністи наполягатимуть на вступі України до Митного союзу.

Павло РІЗАНЕНКО, фракція «УДАР»:

— Найважливіше завдання третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання — ухвалити євроінтеграційні законопроекти. Це, зокрема, закони про прокуратуру, про судострій, виборчий тощо. Постане також питання виборів у проблемних округах та Києві. На жаль, у цьому питанні більшість керується політичною доцільністю, а не українським законодавством. Початок сесії буде затьмарений також скандалом, який мав місце в Київській, де побили народних депутатів. Замовчувати цю тему ніхто не має права.

Сподіваюся, що питання, які стосуються євроінтеграції, парламент розглядатиме конструктивно, без конфронтації. А вже під час другої сесії такі документи ухвалювалися конституційною більшістю. Тому якщо більшість не хоче, щоб було протистояння, маємо передусім сконцентруватися на євроінтеграційних законопроектах.

Крім того, на черзі ще бюджетний процес, який займає багато часу. Проте вже нині говорити про збільшення доходів держбюджету-2014 не доводиться.

Андрій МОХНИК, фракція ВО «Свобода»:

— Наша законотворча діяльність буде спрямована на реалізацію програми захисту українців. Ми працюватимемо над законопроектами, які, власне, переводять програмні тези в законодавче русло. Очевидно, парламент також зосередиться на виконанні умов щодо підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Опозиція наполягатиме на проведенні виборів столичного міського голови і Київської міської ради. Якщо з цього питання в парламенті не набереться відповідної кількості голосів, то наші дії можуть бути різними.

Державний бюджет на наступний рік, відповідно до законодавства, має бути в парламенті до 15 вересня. Нині немає жодних попередніх показників. Це свідчить про те, що цей документ ще не готовий і є тривожний з його формуванням.

Двадцятирічний шкільний довгобуд завершено на Хмельниччині. У новому приміщенні пролунав дзвоник для учнів Новосинявської школи Старосинявського району. Останніми роками в районі на освіту виділено майже 14 млн. грн., що й допомогло завершити довгобуд. Нова школа стане центром з поглибленим вивченням хімії та біології, *інформує наш власкор Ірина Козак*

Нинішнього першOVERесня на Рівненщині у перший клас пішло 15 тисяч дітей — на тисячу більше, ніж торік. Найбільше першокласників у Сарненському і Рокитнівському районах, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Акцизний удар по шкідливих звичках

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нові марки акцизного податку мають графічний захисний елемент, а також фонові сітки (для алкоголю — не менше чотирьох, для сигарет — трьох), які повинні вберегти їх від підробок. У міністерстві сподіваються, що нововведення дасть змогу захистити населення від фальсифікатів і знизити обсяг нелегальної підакцизної продукції на 7—10%.

Нагадаємо, розмір плати за марки акцизного податку з 2008 року не збільшувався. При цьому мінімальна ціна на горілку 2008 року становила 14 грн., 2013-го — 30,1 грн. Середня ціна сигарет з фільтром 2012 року була на рівні 9,43 грн., а 2008-го — 3,34 грн.

У серпні Міністерство фінансів заявило, що надходження акцизу на алкоголь і тютюн за півроку зросло на 20% і

за цей період бюджет одержав на 2 млрд. грн. більше порівняно з півріччям минулого року.

Утім, акцизний удар по «нездоровому» асортименту має не тільки економічний ефект. Боротьба зі шкідливими звичками на рівні держави шляхом підвищення цін на відповідну продукцію вже позитивно вплинула на здоров'я громадян.

Так, за останні кілька років тривалість життя чоловіків зросла на 3,4 року, а жінок — на 1,6 року. Експерти стверджують: позитиву досягнуто завдяки зменшенню смертей, пов'язаних з уживанням алкоголю й тютюну.

«Значне зменшення смертності в Україні в 2008—2011 роках було зумовлено позитивними змінами способу життя (зменшенням вживання алкоголю й тютюну, змінами структури харчування населення на

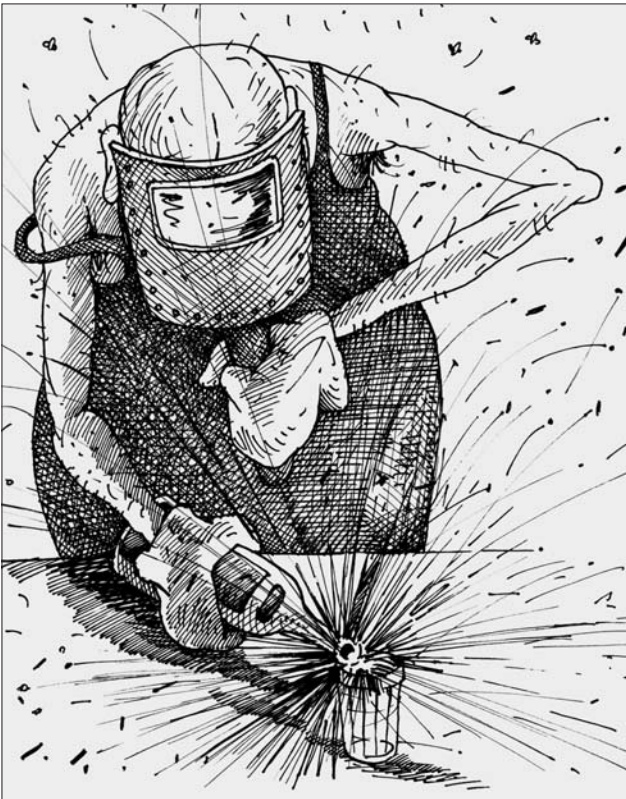
більш здорову) серед людей працездатного віку, — коментує ситуацію голова коаліції «За вільну від тютюнового диму Україну», екс-міністр охорони здоров'я Микола Полішук. — Ці зміни зумовлені й економічними факторами (кризою), і зростанням акцизів і цін на алкоголь і тютюн».

За словами голови парламентського Комітету з питань охорони здоров'я Тетяни Бахтеевої, нині в нас зовсім інша статистика, ніж два роки тому. Якщо 2011-го в Україні було 10 млн. курців, то сьогодні — 8,4 млн. «3 грудня 2012 року набув чинності закон про тотальну заборону паління у всіх громадських місцях. Ми заборонили рекламу. Попередження про шкоду паління на пачці сигарет протягом 20 років у нас становили 30% від розміру пачки, ми ж їх збільшили до

50%», — назвала основні досягнення народний депутат.

Утім, нині важливим завданням держави є посилення контролю за вже діючими обмеженнями й заборонами в сфері боротьби з тютюнокурінням, а також створення стимулів для популяризації здорового способу життя.

Нагадаємо, у Верховній Раді зареєстровано законопроект про необхідність підвищення ставок на алкогольні напої й тютюн. Його автори вважають, що за рахунок підвищення ставок акцизного податку на пиво, алкогольні й слабоалкогольні напої, спирт етиловий і тютюнові вироби, а також вживання комплексу заходів, спрямованих на зменшення зловживань у сфері виробництва й обігу алкогольних напоїв і тютюнових виробів можна буде додатково фінансувати соціальні

програми, у тому числі добудування Національної дитячої спеціалізованої лікарні «ОХМАТДИТ» та інших дитячих закладів охоро-

ни здоров'я й спортивного розвитку. Йдеться про 6,8 млрд. грн.

Ольга ВІТЕР.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Немає профогляду? Відповіси...

Опинитися без роботи й навіть бути притягнутим до дисциплінарної відповідальності відповідно до закону ризикують ті, хто вчасно не пройшов профогляду. Про це заявив завідувач дніпропетровського міського центру з лікування профзахворювань Людмила Глиняна.

«Найчастіше профзахворювання виникають через недостатнє технічне забезпечення й порушення гігієнічних нормативів — з шуму, пилу, вібрації тощо, — зазначила Людмила Глиняна. — Як правило, таке трапляється на підприємствах машинобудування, металургійних, хімічних, гірничодобувних підприємствах і в сільському гос-

подарстві». Вирішувати це завдання медики пропонують за рахунок модернізації виробництва. Водночас від роботодавця вимагається повна компенсація шкоди, яку може бути завдано здоров'ю працівника. Але з себе відповідальності лікарі не знімають.

«Основною метою системи охорони здоров'я населення, що пра-

цює, є профілактична робота, створення оздоровчих комплексів, лікування й реабілітація, контроль над організацією й проведенням профілактичних медоглядів робітників у шкідливих і небезпечних умовах праці», — каже завідувач центру. Так, у міському центрі з лікування профзахворювань є 45 ліжок. Сюди направляють робітників «небезпечних» підприємств і жителів сіл області.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

У пожежників кубка без вогню не буває

У Чернігові завершилися змагання на кубок України з пожежно-прикладного спорту. Незважаючи на дощ, боротьба за секунди розгорнулася запекла та безкомпро-

місна. У пожежній естафеті чотири по 100 метрів перемогу із результатом 58,65 сек. здобула команда Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Друге

місце — у збірної Одеської області, а бронзу вибороли спортсмени-рятувальники з Києва.

Віктор КОШМАЛ.
Чернігів.

Фото автора.

П'ять тисяч обіцяє армія за старшину

До 1 липня 2014 року для основних категорій військовослужбовців грошові виплати поступово збільшать на 100%. Про це заявив міністр оборони України Павло Лебедєв, передає прес-служба відомства.

Значне підвищення грошового забезпечення було проведено 2012 року для військовослужбовців Військово-Морських Сил, льотчиків і фахівців наземних служб безпеки польотів, десантників і спецпризначенців.

«Ми почали підвищувати зарплати з 1 квітня

цього року, за кілька етапів знову збільшимо оклад по 20% через кожні 3 місяці. Тобто в 2014 році підвищення становитиме 100%, отже, заробітна плата збільшиться удвічі», — наголосив міністр.

Так, наприклад, зарплата стрільця збільшиться з 1500 грн. до

3000 грн., а старшина замість 2500 грн. одержуватиме 5000 грн.

За словами керівника військового відомства, такий оклад контрактників є досить непоганим порівняно з середньостатистичною зарплатою в країні.

Нагадаємо, до 2017 року на реформування української армії заплановано виділити 131,7 млрд. гривень.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

ЦИФРА

17 тисяч

Саме стільки першокласників прийшло на Запоріжжі до школи 1 вересня. Про це під час урочистої лінійки в гімназії №28 обласного центру заявив заступник голови ОДА Андрій Запорожченко. Всього ж за парті в регіоні сіла 151 тисяча учнів у 506 загальноосвітніх школах.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Перший крок до лейтенантських погонів

В Одесі курсанти-першокурсники Військової академії склали присягу. На врочистому заході побували народний депутат, голова підкомітету з питань соціального і правового захисту військовослужбовців і членів їхніх родин Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони Сергій Гриневецький, ветерани військової служби, родичі курсантів і першокурсників.

Академія навчає військових за п'ятьма спеціальностями, здійснює мовну підготовку офіцерського складу, займається підвищенням кваліфікації науково-педагогічних працівників і навчає студентів за програмою підготовки офіцерів запасу. Цього року 151 курсант вступив на перший курс Військової академії.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

У будинку вибухнув газ

У Харкові стався вибух газу в житловому будинку, через що почалася пожежа. За словами помічника начальника облуправління ДСНС, на момент початку гасіння пожежі госпіталізовано двох осіб: власника квартири 1986 року народження з опіками та черепно-мозковою травмою й 7-літню дівчинку з отруєнням чадним газом.

У прес-службі облуправління ДСНС повідомили, що сигнал про вибух у багатоповерховому будинку надійшов учора о 12:47. На місце події виїхали чотири пожежні автоцистерни, інша спецтехніка. Пожежу вдалося локалізувати за півтори години. Остаточну причину НП з'ясують експерти протягом 10 діб.

Микола КОСИЙ.

Стадіон можуть перетворити на автостоянку

За рік до свого 50-річного ювілею Центральний стадіон Миколаєва може перетворитися на велетенську стоянку для авто. Більшу частину його території управління з використання і розвитку комунальної власності міськради готується здати в оренду. Ці площі у пожево-автостанції містяться в оренді. Ці площі у пожево-автостанції містяться в оренді. Ці площі у пожево-автостанції містяться в оренді.

У довгострокову, до 10 років, оренду влада має намір передати ділянку площею 3 тисячі 288 кв. м. Якщо охочих розмістити на цьому асфальтовому майданчику автостоянку буде багато,

міськвиконком оголосить для них конкурс. Уже понад десять років у Миколаєві говорять про необхідність реконструкції стадіону, який тривалий час був скоріше промтоварним ринком, аніж спортивною спорудою. Ремонт обернувся скандалом — підрядник привласнив значну суму грошей. Реконструкцію продовжить інша фірма. Але на території стадіону тисячі миколаївців займаються фізкультурою, працюють спортивні секції. Наскільки це сумісно з автостанцією — питання риторичне.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

Опалювальний сезон починається з боргів

Україна майже на 90 відсотків готова до опалювального сезону 2013/14. Про це не без ентузіазму звітує Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. За словами профільного міністра Геннадія Темника, перед комунальниками стоїть завдання уже 5 жовтня бути готовими за потреби почати опалення об'єктів соціальної сфери. А зрештою батареї у квартирах українців планують орієнтовно з 15 жовтня.

Своєчасний початок опалювального сезону і його безмарний перебіг залежить і від стану розрахунку підприємств теплокомуненерго за спожитий природний газ. А з цим у країні вже традиційно — проблеми.

За інформацією НАК «Нафтогаз України», на кінець минулого тижня підприємства ТКЕ заборгували 17,5 мільярда гривень. Найбільшими боржниками за спожитий природний газ були Дніпропетровська область (борг 2,5 млрд. грн.), Донецька область (2,7 млрд. грн.), Харківська область (2,2 млрд. грн.) та столиця (борг 2,2 млрд. грн.). Крім того «Нафтогаз України» звинуватила теплогенеруючі компанії у надмірних газових апетитах. Буцімто, лише за 7 місяців цього року вони вже спожили 4,37 млрд. кубічних метрів

блакитного палива. У той час як їхній ліміт для виробництва теплової енергії для потреб населення, релігійних організацій і творчих спілок на рік становить лише 6,3 млрд. куб. м. За дорученням уряду була створена робоча група з питань розрахунків за спожиті енергоносії.

Цього року знову обіцяють закінчити процес оснащення підприємств ТКЕ приладами обліку відпуску теплової енергії. Щоб вони, а головне — їхні споживачі, нарешті, точно знали, скільки тепла генерувала та чи інша компанія. Наразі середній по країні показник оснащення такими приладами обліку становить 94 %. При цьому найнижчий він саме в столиці (64%).

Тетяна ГРАДОБЛЯНЬКА.

ФОТОФАКТ

На столичному Хрещатику відбулося Свято творчої дитини. Тут батькам маленьких жителів столиці розповіли про позашкільні навчальні заклади й різні гуртки у всіх районах міста.

Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

До Дня підприємця

Малому бізнесу не до свята

Дніпропетровщина відзначила 1 вересня День підприємця. Торік малим бізнесом у регіоні було реалізовано продукції, товарів, послуг на суму понад 56 мільярдів гривень. Це друге місце в Україні після Києва. Однак настрої більшості підприємців зовсім не святковий. В останні роки кількість зайнятих у малому бізнесі скорочується, а зарплата найманих робітників є однією з найнижчих в області. З прибутком працює лише дві третини підприємств, їх рентабельність рідко перевищує чотири відсотки.

Як розповіли в Головному управлінні статистики в області, частка малих підприємств у загальній кількості підприємств-суб'єктів господарювання перевищує 90 відсотків. Однак торік малі підприємства області одержали менше трьох мільярдів гривень.

Благочинна дискотека

Рада підприємців Полтави вирішила сумістити відпочинок та розваги з нагоди «профільного» свята з благодійністю на користь дітей. Добродійна акція запланована на 6 вересня, коли представники місцевого бізнесу відзначатимуть День підприємця в одному з нічних клубів обласного центру. Зокрема, по 50 гривень із кожного квитка на цю «дискотеку 80-х» буде використано на матеріальну допомогу загальноосвітнім спецшколам обласного центру та дітям, які в них навчаються.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У Львові на площі Ринок пройшло театралізоване дійство «Ахасене в Галичі» («Єврейське весілля в Галичині»). Молодята, друзі та гості святкували у супроводі справжньої клезмерської музики. Свято пройшло в межах V Міжнародного фестивалю єврейської культури LvivKlezFest-2013.

Фото Євгена КРАВСА.

За ведмедика з «начинкою» — сім років за ґратами

46-річному мешканцю Миргорода удвічі збільшили термін відбуття покарання за наркозлочини. Про те, що він проведе за колючим дротом не визначені першою інстанцією три з половиною, а сім років, стало відомо після набрання чинності вердиктом Апеляційного суду області. Співробітники Служби безпеки України затримали зловмисника одразу після того, як він на пошті оформив відправлення посилки з дитячою іграшкою — м'яким ведмедиком — адресату в Москві. Як з'ясувалося, «начинкою» того ведмедика стали сім пакетиків із канабісом загальною вагою 1,6 кілограма. Під час обшуку в орендованому згаданим чоловіком гаражі працівники СБУ знайшли ще 3 кілограми 657 грамів цього наркотику. За цінами «чорного» ринку все вилучене в нього зілля коштувало понад 100 тисяч гривень.

Підсудний не заперечував факту виготовлення наркотичного засобу і водночас стверджував, нібито робив це тільки для себе з лікувальною метою. Мовляв, уживав канабіс «для зниження тиску» й тоді, «коли боліли зуби». А що боліло у згаданого москвича? Затриманий переконував усіх у тому, що й ту «ведмежу дозу» посилав... самому собі. А перед поїздом до Москви на заробітки лише знайшов через Інтернет громадянина Росії, котрий погодився виконати роль такої собі абонентської поштової скриньки... Однак, зіставивши подібні байки з реальністю, служителі Феміди засудили миргородця одразу за трьома статтями Кримінального кодексу. Відповідати йому довелося як за спробу контрабанди наркотиків, так і за їх виготовлення з метою збуту.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...на залізничній станції вкрали... світлофори

На станції Снігурівка Одеської залізниці злочинці «побили рекорд» з крадіжки металевих запчастин. Під час обходу території механік станції Ігор Войцеховський був шокований, помітивши, що на колії вкрали два вхідні світлофори!

Катастрофи через неможливість регулювати рух на станції тільки тому, що відсутність обладнання вчасно помітили і швидко замінили його. Але рух вантажних поїздів на ділянці було затримано на 12 хвилин. У лінійному відділі міліції на станції Херсон повідомили, що за цим фактом внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочато кримінальне провадження. На думку правоохоронців, крадіжку світлофорів вчинили «мисливці» за «дармовим» брухтом для їх подальшого продажу. Тож зниклу техніку шукають по найближчих пунктах, де зкуповують метал.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

...літню «екстрималку» довелося госпіталізувати

Попри поважний вік 74-річна жінка на Азовському морі запливла за «буйки». Рятувальникам лише дивом удалося її врятувати. Пригода сталася напередодні Дня знань на одному з бердянських пляжів поблизу дитячого оздоровчого табору «Червона гвоздика». За добрих 50 метрів від берега відпочивальники помітили щось схоже на сигнали SOS. На заклики про допомогу одного із купальників негайно відреагували співробітники рятувального поста. Однак яким же було їх здивування, коли на борт свого човна вони підняли не якогось безшабашного молодика, а літню пані. Жителька степового Токмака, з'ясується, знехтувала попередження не запливати за «буйки», і ледь не полатилася за це життям — сил дістатися берега у неї вже не вистачило.

Постраждалі прямо на місці пригоди надали першу допомогу, а потім доправили до лікарні. Стан здоров'я жінки, як повідомили лікарі, стабільний.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

...не пропустили контрабандні отрутохімікати

На Луганщині співробітники СБУ ліквідували канал контрабанди сильнодіючої отруйної речовини. Двох людей, які намагалися незаконним шляхом перемістити в Російську Федерацію 100 літрів сильнодіючого отрутохімікату, затримали в районі селища Шарівка Білокуракинського району поблизу лінії державного кордону. Крім десяти каністр із сільськогосподарською отрутою українського виробництва, що їх зловмисники мали намір реалізувати на території Росії, також виявлено ще 2,8 тонн отруйних речовин. Товар був підготовлений для контрабандного переміщення в Росію й вилучений із приватного будинку, розташованого в прикордонній смузі. Через високу токсичність обіг концентрованого отрутохімікату в Україні обмежено: для його придбання і використання необхідно мати спеціальний дозвіл. У Росії оборот цієї речовини також суворо регламентовано. Правоохоронці з'ясували, що один із затриманих — громадянин Росії, другий — українець, який 2011 року був засуджений за контрабанду до 5 років ув'язнення за впровадженням терміном 3 роки. За фактом здійснення контрабанди отруйної речовини за попередньою змовою групою осіб слідчий підрозділ СБУ розпочав кримінальне провадження.

Алла АНТІПОВА.

Закон про вищу освіту та інші пріоритети

Стратегічні рішення в галузі — на порядку денному Верховної Ради

Існує мудра думка про те, що, на щастя, жодна реформа не здатна знищити вчителя та учня. Тож що-року сотні тисяч вчителів і мільйони учнів переступають поріг шкіл з посмішками на обличчях, новими надіями у серці і розумом, готовим до нових інтелектуальних викликів. Але цей настрій піднесення, властивий святу Першого вересня, не повинен приховувати реальний стан справ у системі освіти.

Що відбувається?

Напередодні навчального року Комітет з питань науки і освіти звернувся до обласних державних адміністрацій із проханням надати інформацію щодо стану підготовки системи освіти до нового навчального року.

Більш-менш повну інформацію надали лише 20 регіонів, але навіть з цієї інформації можна робити висновки.

Вже зрозуміло, що МОН провалив виконання Програми економічних реформ у частині охоплення дошкільною освітою. За статистикою, за три роки охоплення збільшилося лише на 6%, з 53% до 59%. Такими темпами не досягти мети 75%, поставленої Президентом у своїй програмі. Для реальних зрушень в цьому питанні не було надано жодної державної підтримки, а усе покладено на недофінансовані місцеві бюджети. У сільській місцевості садочки відвідують лише 38% дітей відповідного віку. За оперативною інформацією, у 20 регіонах існує потреба у 71 000 місць у дитсадках. Однак за підсумками року буде введено лише трохи більше 27 000, тобто 38% від загальної потреби у нових місцях.

У середній освіті з метою економії триває знищення шкіл, особливо на селі. Для дітей це збільшує дорогу до школи і, на жаль, не завжди значно кращою, ніж їхня попередня. А село, яке не має навіть початкової школи, для маленьких школярів стає ще безперспективнішим. За оперативними даними, у зв'язку із закриттям або припиненням не розпочнуть свою роботу понад 150 шкіл. З них 90% — сільські. За да-

ними Держкомстату, у 2010—2012 рр. в Україні закрилося 628 шкіл, з них 484 — у сільській місцевості.

«Стовідсоткова інформатизація» проводиться без підключення до Інтернету. Фактично 66% комп'ютерів — або застарілі (ім понад п'ять років), або несправні. Лише 44% комп'ютерів підключено до Інтернету. Статистика щодо широкомасштавного підключення взагалі не ведеться. Часто підключення до Інтернету формально є, але фактично за несплату його від'єднано.

Міфом є «стовідсоткове фінансування» освіти. Адже кошти за формулою розрахунку міжбюджетних трансфертів на освіту покривають зазедве заробітну плату та частково комунальні послуги. Підготовку закладів освіти неможливо було б здійснити без благодійних коштів, значна частина з яких — це вимушені внески батьків. А з виділених бюджетних коштів до початку нового навчального року по країні освоєно в середньому не більше 50% — у зв'язку з тим, що платіжні доручення не сплачує Державна казначейська служба України, навіть напередодні 1 вересня.

За даними семи регіонів, до кінця цього року на виплату заробітної плати педагогічним працівникам бракує понад 860 млн. грн. (припускаємо, що решта регіонів скромно промовчали).

Перелік можна продовжувати. Назв регіонів, які надали інформацію, навмисне не вказуємо, щоб не наклакати

на них біду з боку Міністерства освіти і науки.

Принагідно дякуємо працівникам обласних державних адміністрацій за сумлінне виконання законів України «Про статус народного депутата України», «Про комітети Верховної Ради України», «Про засади запобігання і протидії корупції».

У наших спільних інтересах — мати реальну картину стану справ, щоб Верховна Рада могла приймати правильні рішення.

Парламент повинен відігравати ключову роль у формуванні освітньої політики

Всупереч закону Верховна Рада фактично припинила бути центром формування освітньої політики. Це суперечить статті 4 чинного Закону про освіту, в якій сказано: «Державна політика в галузі освіти визначається Верховною Радою України відповідно до Конституції України і здійснюється органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування».

Освітня політика зведена до реалізації Програми економічних реформ, яка спущена до виконання Міністерству освіти і науки та провладній більшості у парламенті. Інші програмні освітні документи, включаючи Національну стратегію розвитку освіти, носять декларативний характер. У результаті — бачення освіти не є результатом суспільного або політичного діалогу. Хоча створюється враження, що виконавча влада і деякі депутати правлячої партії не до кінця розуміють цілі і завдання спущених зверху документів.

Наприклад, законопроект про вищу освіту, підготовлений представниками більшості, цілковито суперечить Щорічному посланню Президента України до Верховної Ради України в частині розвитку академічних свобод, принципів формування державного замовлення, удосконалення ліцензування та акредитації, створення дієвих механізмів зовнішнього та

внутрішнього забезпечення якості освіти, інтеграції до європейського освітнього простору.

Вказаним документом визначено, що «одним із способів реформування вищої освіти є створення умов для реальної автономії університетів» (академічної, адміністративної, кадрової та фінансової), оскільки «час довів неефективність надмірного централізованого управління зазначеними інтелектуальними осередками суспільства».

Натомість, альтернативний законопроект №1187-2, розроблений робочою групою під керівництвом академіка М. Згуровського, з широким обговоренням і врахуванням тисяч пропозицій, відповідає цим вимогам. Цей законопроект рекомендований Комітетом з питань науки і освіти для прийняття за основу, проте поки що він не знаходить підтримки у провладній більшості та Міністерства освіти і науки. Абсурдність ситуації посилюється тим, що саме цей законопроект розроблявся за ініціативи Прем'єр-міністра М. Азарова.

П'ять напрямів дій

Верховна Рада, як представницький орган, повинна повернути собі функцію ключового майданчика, на якому формується освітня політика.

Замовниками якісної освіти є все суспільство, економіка, держава. Тому у процес повинні бути залучені всі сторони соціального діалогу, а надто — роботодавці, профспілки, територіальні громади, науковці, незалежні громадські організації. Звісно, почутю повинна бути і думка освітян.

Оператором такого національного діалогу про освіту готовий стати Комітет з питань науки і освіти.

Під час третьої сесії першочерговими вбачаються п'ять напрямів законотворення.

Перший. Впровадження нової моделі вищої освіти. Парламент має прийняти законопроект «Про вищу освіту» (№1187-2), розроблений під керівництвом академіка М. Згуровського. Опозиція відмовилася від свого законопроекту на користь зако-

нопроекту №1187-2, бо він є справді хорошим документом і має шанси бути проголосованим у залі. Інший законопроект — авторства представників більшості — об'єктивно поганий і відображає інтереси не суспільства або економіки, а МОН. Парламентська більшість вчинить гідно, якщо відмовиться від політичних амбіцій та підтримає законопроект №1187-2, який, нагадаю, повністю відповідає духу і букві, закладеним у програму економічних реформ.

Другий. Створення нового базового законодавства про освіту. Робоча група при Комітеті з питань науки і освіти розробляє новий закон про освіту. Наразі експерти обговорюють концептуальні засади майбутнього закону. Концепцію буде винесено на широке обговорення із усіма зацікавленими групами. До діалогу повинні долучитися і політичні сили.

Третій. Переосмислення реформ у дошкільній, середній та позашкільній освіті.

У цьому контексті треба згадати про парламентські слухання «Доступність та якість загальної середньої освіти: стан і шляхи поліпшення», які відбудуться у жовтні. Слухання дадуть можливість продемонструвати реальний стан справ, вислухати всі точки зору, прийняти рішення Верховної Ради щодо ходу та перспектив змін у середній освіті.

Потрібно прийняти рішення щодо можливості спрямування на фінансування реконструкції та будівництва дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних закладів освіти коштів Державного фонду регіонального розвитку (законопроект № 2157а).

Маємо зупинити руйнування системи позашкільної освіти, яка дісталася Україні у спадок від СРСР. Насамперед потрібно надати закладам позашкільної освіти державне фінансування, передбачене законом «Про позашкільну освіту». Для цього треба внести зміни до Бюджетного кодексу (89 і 91 статті) (законопроект №2490). Необхідно встановити мораторій на закриття навчальних закладів систе-

ми позашкільної освіти (проект постанови Верховної Ради №2792).

Четвертий напрям дій — мотивація вчителя до праці та підвищення кваліфікації. З цією метою зареєстровано законопроект щодо відновлення гарантій держави педагогічним, науково-педагогічним працівникам та іншим категоріям працівників закладів освіти №2861 від 18.04.2013. Насамперед ідеться про повернення норми щодо заробітної плати в освіті на рівні середньої по промисловості.

П'ятий. Термінова підтримка науки за рахунок позабюджетних джерел. Маємо прийняти законопроект, який дасть змогу науковим установам розміщувати власні надходження у банківських установах (№3046). Сьогодні Держказначейство несвоєчасно здійснює оплату платіжних доручень бюджетних установ. У результаті зриваються проекти в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва, згортається госпдоговірна тематика наукових установ України. Це призводить до фінансових втрат та погіршує діловий імідж вітчизняних науковців. Законопроект №3046 надасть можливість науковим установам розміщувати власні надходження у державних банках, при належному державному контролі за їх використанням. ***

Шановні колеги! Початок нового навчального року завжди пов'язаний з новими знаннями, новими завданнями, новими сподіваннями.

Батьки, їхні діти, вчителі очікують від нас стратегічного бачення і влучних рішень. Прагнення кращого майбутнього для наших дітей — це те, що об'єднує всіх нас.

Освіту необхідно вивести з площини політичних інтриг і спекуляцій у площину змістовної дискусії про її нинішній стан та майбутнє.

Плодами такого діалогу повинні стати конкретні законодавчі рішення.

Нам потрібна провідна система освіти, яка дасть кожному шанс на успіх і забезпечить Україні гідне місце серед провідних держав світу.

Лілія ГРИНЕВИЧ, голова Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України.

Спекотний серпень 2013-го

Він був гарячим не тільки погодою, а й економічними подіями

БАЛАНС МІСЯЦЯ

Ну що, країно, — от і літо минуло... Так, здається, співається в пісні? Прощай, час відпусток — здрастуй роботі, школо, університет, кому куди. Хоча, якщо чесно, то хочеться говорити про море.

Попри неспокійну обстановку і попередження МЗС, мало хто з наших співвітчизників відмовився від запланованої поїздки до Єгипту, відпочинок в якому подешевшав. Таке нехтування безпекою свідчить про те, що українці мало цінують своє життя. Альтернатива в Україні поки що є. **У Криму, приміром, туристи нинішнього сезону витратили солідну суму — 40 мільярдів гривень. Кожний приїжджий залишив на півострові в середньому 1000 доларів. При цьому, за даними міністра курортів і туризму АРК Олександра Лієва, найбільше відпочиває в автономії українців — 3,5 мільйона людей. На другому місці (увага) росіяни — 1,5 мільйона. Гостювали цього літа на півострові білоруси — 350 тисяч, відпочивальники із Туреччини, близько півмільйона курортників з Євросоюзу — здебільшого з Німеччини, Прибалтики, Великобританії.** Але окремо — про росіян. Сусіди з радістю їдуть до Криму, охоче споживають українську продукцію, у тому числі — вино, сир і шоколадні цукерки, імпорту яких у РФ у серпні активно блокувавася Москвою. І щось я не чула, щоб хтось скаржився. Це до того, що громадяни двох країн (радісно усвідомлювати) жодних продовольчих неприємностей не відчують. Хоча й митне протистояння — трижовний дзвіночок на адресу деяких наших виробників. Як відомо, диму без вогню не буває, претензії до якості з боку Росії, часом, не необгрунтовані. Непоодинокі випадки, коли, приміром, виноград віджимають, а потім вичавки повторно спиртують, отриману рідину розливають у пляшки і відправляють у торговельну мережу. І якщо Росія може протистояти, не пускаючи до себе таку продукцію, то слабо захищеного у своїх правах українського споживача, виробники набагато легше.

Ще з відгомону торговельного протистояння. Казахстан, який входить до Митного союзу, озвучив претензії до м'яса

птиці окремих українських виробників. Курятина трьох найбільших підприємств під час ввезення піддаватиметься посиленому контролю. У Міністерстві Казахстану впевнені, що наші птахофабрики у прямому значенні слова накачують призначені на експорт тушки водою. Зокрема, при розморожуванні м'яса птиці казахська частка вологості становила понад 10%, тоді як за нормами технічних умов цей показник не повинен перевищувати 4%. Казахські виробники скаржаться, що «водяні» українські кури коштують дешевше, ніж «сухі» аналоги. Через таку несумлінну конкуренцію обсяги продажів казахської птиці впали на третину. У цьому випадку можна скільки завгодно нарікати на упереджене ставлення до нашої продукції одного із членів Митного союзу, але, якщо розібратися, схожі претензії до якості курей пред'являють і українські покупці.

А в останні дні серпня захиталися наші підвалниці як країни-експортера товарних вагонів. Російська федеральна служба з нагляду в сфері транспорту заборонила експлуатацію на території РФ 292 вантажних вагонів виробництва Крюківського вагоно-

будівного заводу з китайськими рамами. Приводом стала катастрофа вантажного потяга на Приволзькій залізниці через злам бічної рами. Не виключено, що російські замовники можуть відмовитися від придбання українських вагонів. А той само Крюківський вагонобудівний, в основному, працює на експорт, що може привести до подальшого скорочення виробництва.

Тож українським підприємствам є сенс звернути увагу на якість продукції. Тим більше, що будь-яка країна дає про реноме своїх товарів. У цьому контексті цінний досвід Німеччини. Так, ветеринарна служба цієї країни сама(!) повідомила Росіїльгоспнагляду про невідповідність 133 німецьких підприємств, що виробляють молоко, рибу і м'ясо, вимогам Митного союзу. У результаті, всі вони були виключені зі списку постачальників. Німці «наступали» на свої ж підприємства, напевно, не тільки тому, що вони такі чесні. Фактично, Німеччина використовує Росію як інструмент для наведення порядку за якістю продукції у своєму домі. Україні тут залишається тільки повчитися.

Як ми вже писали в одному із серпневих баллансів, Нацбанк низив дисконтну ставку з 7 до 6,5 відсотка. Це, радісно відзначають ЗМІ, уже спричинило зниження вартості кредитів для придбання населенням житла — до 23,96% річних. Показник виявився найнижчим з кінця серпня 2012-го. Водночас американські жур-

налісти друкують критичні статті, що в США ставки з іпотечного кредитування різко зросли до максимального за два роки рівня. Середня ставка там по житлових кредитах із терміном погашення в 30 років (відчуйте різницю!) збільшилася до 4,58%. Тобто українська іпотека, що подешевшала, дорожча за американську більш як у п'ятеро!

Залишається порадити нашим доходам. Офіційно зарплати та пенсії істотно зросли.

Не піддаючи сумніву ці дані, хочеться відзначити: щоб середньостатистичному громадянину мати можливість забезпечити себе житлом, грошовий винагороді за працю — ще зростати та зростати. Приміром, 43% викладачів вузів одержують зарплату меншу за три тисячі гривень на місяць.

На закінчення — про наші обсяги виробництва, які в січні—липні скоротилися на 5,3 відсотка. І про наші стратегічні запаси. Золотовалютні резерви України впали до мінімуму із січня 2007 року — до 22,7 мільярда доларів. Про що це говорить? Такий рівень золотовалютних резервів ледь покриває тримісячний імпорту. У разі ще більшого зниження, стверджують економісти, може йтися про дефолт. Така краї-

на міжнародними кредитними організаціями часто розцінюється як потенційний неплатник з позик. Рятую ситуацію щедрий урожай і експорт мільйонів тонн збіжжя (з липня за кордон його вже відправлено 3,2 млн. тонн), який і підтягує зовнішньоекономічний торговельний баланс.

От і Прем'єр-міністр Микола Азаров запевнив, що жодний дефолт Україні не загрозить: «Ми маємо за липень приблизно 2,5% зростання ВВП... А в цілому за сім місяців вирівнявся показник ВВП. Я гадаю, що ми до кінця року вийдемо на невелике, але все-таки зростання ВВП».

Галина КВІТКА. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Коли чекати команду «вперед!»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Наскільки вірогідним і швидким може бути бомбардування Дамаска та якими будуть наслідки авіаударів для світу й України, вчора намагалися спрогнозувати столичні експерти з міжнародних питань. Головне, у чому зійшлися точки зору усіх фахівців, — збройною операцією чи погрозами її провести США намагаються примусити сирійську владу сісти за стіл переговорів у тому форматі, який їм вигідний.

Інтриги — в тому, що авіаудари по Сирії будуть рано чи пізно завдані, немає. Запитання лише — які країни приєднаються до операції і як саме її проводитимуть? Так вважають директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський та директор Центру близькосхідних досліджень Ігор Семиволос.

Хто воюватиме?

«Точкових ударів Штати, Франція та Ізраїль завдати можуть, але для того щоб ізолювати певні об'єкти (йдеться передусім про місця зберігання хімічної зброї, у

використанні якої звинувачують президента Сирії. — **Авт.**), потрібні наземні сили, яким, у свою чергу, потрібен плацдарм, що можливо лише з території Туреччини», — вважає Микола Сунгуровський. — На його думку, ускладнює процес прийняття важкого рішення Бараку Обамі й питання — а що далі? Відомо, що ООН, яка і так навряд чи підтримає операцію проти Дамаска, не потягне бюджет ще однієї миротворчої місії.

Тому директор Інституту політичного аналізу та міжнародних досліджень Сергій Толстой, на відміну від своїх колег, переконаний, що ситуація по Сирії не настільки однозначна. «Сьогодні США знаходяться у практично повній самотності. Їх підтримує лише Президент Франції, уряд Туреччини і прибалтійські країни. Проти, звичайно, — Сирія, Китай, Росія, Іран, який навіть обіцяє військову підтримку у разі вторгнення. Мовчати арабські держави, непрямо не підтримують країни БРІКС (Бразилія, РФ, Індія, КНР, ПАР: — **Авт.**), які занепокоєні, що через збройний

конфлікт матимуть вплив капіталів на Захід», — заявив експерт. У такій ситуації, на його думку, Барак Обама може залишитися в так званій моральній меншості, що особливо важливо напередодні саміту «Великої двадцятки», який розпочнеться 4 вересня у Санкт-Петербурзі.

Нафта може підскочити в ціні

Водночас журналістів цікавило не лише запитання, розпочнеться чи ні операція проти Башара Асада, а й те, чи матимуть польоти американських ракет над Дамаском наслідки для України. Зокрема, Сергій Толстанов прогнозує, що збройний конфлікт може призвести до зростання цін на нафту та газ, а Микола Сунгуровський побоюється, що ефект від конфлікту може бути не лише економічним, а й політичним: «З арабської весни наші політики мають завчити урок — команда «геть!» у таких випадках не проходить. Якщо немає програми розвитку, то владу отримати не вдасться».

Тетяна ПАСОВА.

ФОТОФАКТ
Режисер Вільям Фрідкін з нагородою «Золотий лев» за досягнення в кінематографії під час 70-го Венеціанського кінофестивалю на острові Лідо у Венеції, Італія.
Фото
Photoshot/Укрінформ.

Шанси на підписання угоди з ЄС нині кращі, ніж будь-коли раніше

Про це, як передає низка українських інформагентцій, заявив заступник міністра закордонних справ Віктор Майко. «Ще рік тому і в Україні, і в Європі про підписання Угоди про асоціацію панував досить песимістичний настрій. Але сьогодні шанси на укладення угоди кращі, ніж будь-коли раніше.

Це визнають усі», — сказав заступник міністра, виступаючи перед студентами Київського інституту міжнародних відносин.

«Це сталося завдяки тому, що в Україні здійснюються реформи і «революційними темпами змінюється законодавство», а протягом останніх місяців «реформаторська актив-

ність була безпрецедентною. Європа це бачить і робить висновки», — додав він.

Заступник міністра також заявив, що створення зони вільної торгівлі між Україною і Євросоюзом буде вигідно не тільки західним партнерам України, але і східним.

За його словами, Україна готова тісно

Легітимна підготовка до нападу та захисту

Інспектори ООН почали аналіз зразків, зібраних на місці гаданої хімічної атаки в пригороді Дамаска Східній Гуті. Про це в телефонній розмові генсеку Пан Гі Муну розповів глава інспекторів ООН у Сирії Аке Селстром, **повідомляє Центр новин ООН.**

Газета New York Times описала послідовність подій, які привели минулого тижня до несподіваного рішення президента США Барака Обами стосовно «покарання» сирійського режиму: рішення звернутися до Конгресу по одержанні дозволу, який насправді в цьому випадку йому не був необхідний.

Обама обґрунтував причини такого рішення, зокрема, почуттям ізоляції після удару, завданого його ініціативі відмовою від військової інтервенції до Сирії з боку британського парламенту. Але найвагомішою причиною було побоювання, що такі дії без згоди Конгресу можуть зменшити шанси Обами на одержання підтримки Конгресу, якщо надалі йому буде потрібне схвалення ще однієї військової акції на Близькому Сході в найближчі три роки (імовірно, стосовно Ірану). Президент США пояснив: якщо напасти на Сирію без

схвалення Конгресу, чи підтримає він його наступного разу, коли це йому потрібно буде насправді?

«Президент Франції не буде звертатися до парламенту із проханням про дозвіл на початок воєнної операції в Сирії», — заявила голова парламентської комісії з іноземних справ Елізабет Гігу.

Згідно з конституцією Франції, президент цієї країни вважається верховним головнокомандувачем. Тому він має право віддавати наказ про воєнну операцію без затвердження в парламенті. Єдиний, але не занадто обтяжливий обов'язок французького президента полягає в тому, щоб повідомити парламент про проведення воєнної операції не пізніше, ніж через три дні після її початку, **повідомляє агентство Рейтер.**

Учора Сирія звернулася до ООН з вимогою не допустити «будь-якої агресії», спрямованої проти неї з боку іноземних держав.

Посол Сирії в ООН Башар Джаафарі попросив керівництво цієї міжнародної організації «взяти на себе відповідальність за попередження агресії проти Сирії та просування політичного врегулювання кризи».

Ольга ВІТЕР.

взаємодії. Але хочу зазначити, що, на наше переконання, це, швидше за все, подія технічного, перехідного етапу», — наголосив В. Майко.

За його словами, ЗВТ в рамках СНД буде діяти таким же чином, як і ЗВТ з ЄС, і «ніякого конфлікту інтересів тут немає». «Все, що сьогодні класифікується як конфлікт інтересів, є штучним і серйозним чином політизоване», — додав український дипломат.

Ювілейний болгарський собор

В Одесі відбувся 6-й Всеукраїнський болгарський собор, присвячений 20-річчю громадської організації Асоціація болгар України, яку очолює народний депутат України Антон Кіссе (**на знімку**). Собор відкрився парадом болгар України, які приїхали до Одеси з Криму, Запорізької, Кіровоградської, Одеської областей та Молдови. На чолі колони йшов найстарший болгарин України — 102-річний Микола Проїчій.

Асоціація болгар Ук-

раїни сьогодні об'єднає 120 громадських організацій-товариств, членами яких є 245 тисяч етнічних болгар. Завдяки активній діяльності Асоціації, 1993 року було відновлено роботу гімназії імені Г. Раковського в місті Болград, українсько-болгарський багатопрофільний ліцей у Запорізькій області, в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова відкрито відділення болгаристики.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото автора.

ПЛАНЕТА

Стартує саміт «Великої двадцятки»

Північна столиця Російської Федерації готова зустрічати учасників та гостей саміту «Великої двадцятки». Усю необхідну інфраструктуру вже приведено до ладу — Петербург не осоромиться. Це підтвердив керівник адміністрації президента і голова організаційного комітету саміту Сергій Іванов, який перевіряв готовність міст.

До Стрельної, де відбуватиметься саміт, гості вирушать новою автомобільною дорогою. Час у дорозі — не більш як півгодини. Найголовніше, що за допомогою нової траси вдасться уникнути перекриття вулиць, а значить — прості автомобілісти не постраждають. Усього ж до початку форуму в Петербурзі капітально відремонтували 29 вулиць. З 4 по 6 вересня авіатермінал Пулково-1 повністю закрийється для прийому і відправлення регулярних рейсів. Цими днями тут приземлятимуться і злітатимуть лише літаки учасників форуму.

Готові до G20 і в головному пасажирському терміналі — «Морському фасаді». Один з причалів обладнали виключно для потреб саміту — з нього гостей і журналістів по воді доставлятимуть до Костянтинівського палацу. Безпечі учасників і гостей форуму приділяється особлива увага. Стало відомо, що до патрулювання вулиць разом зі співробітниками патрульно-постової служби поліції стали і 200 оперативників управління карного розшуку.

Тетяна КРАВЧУК.
Санкт-Петербург.

Стартує польський Давос

У гірському містечку Криниця-Здруй, що на півдні Польщі, сьогодні розпочинається XXIII Економічний форум. Як і щороку, починаючи з 1991-го, до польського Давосу прибуде понад 2,5 тисячі гостей — представників різних галузей, переважно з Європи, але й з інших частин світу також. Серед так званих спеціальних гостей цьогогорічного форуму очікуються прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск та його головний опонент — Ярослав Качинський (лідер найбільшої опозиційної партії «Право і справедливість»). Серед зарубіжних гостей у цій «номінації» з особливою увагою чекають на віцепрем'єра України Олександра Вілкула.

Увага до нашої держави на форумі буде постійною — їй присвячено окремий тематичний блок під назвою «Україна XXI століття — між Європою і Євразією», у рамках якого відбудеться кілька спеціальних дискусій, які, за словами організаторів, привернуть увагу значної кількості учасників, які вже зареєструвалися на участь у них. Зокрема, дискусія «Євромодернізація України — реалії та очікування» присвячена обговоренню перспектив економічної інтеграції в ЄС у світлі підписання Угоди про асоціацію на Вільнюському саміті Східного партнерства. У центрі уваги учасників дискусії «Україна: демократія і бізнес» буде, зокрема, питання впливу українського бізнесу на політичне життя країни. Натомість учасники дискусії «Реформа органів місцевого самоврядування в Україні» планують обговорити шляхи використання Україною євросоюзівського досвіду у сфері організації і забезпечення ефективної діяльності місцевого самоврядування.

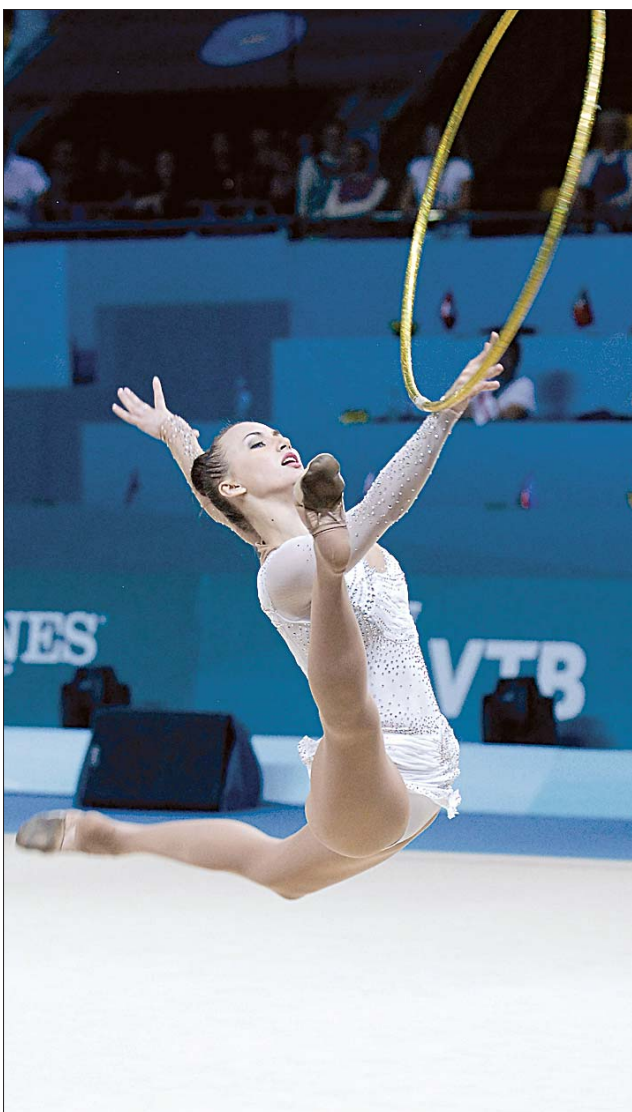
Прелюдією до Форуму в Криниці став дводенний Інвестиційний форум у місті Тарнів, який розпочав свою роботу вчора і традиційно закінчується перед початком засідань у Криниці. У центрі обговорення його учасників — питання подальших перспектив приватизації, розвитку приватного капіталу, а також шляхів фінансування інвестицій у енергетичній та телекомунікаційній сферах.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава—Тарнів—Криниця-Здруй.

28 серпня. Голова Верховної Ради України Володимир Рибак, голова Київської ОДА Анатолій Присяжнюк, голова Київської обласної ради Олександр Качний (справа наліво) під час серпневої конференції керівників закладів освіти та педагогічних працівників Київської області.

26 серпня. Москва. Прем'єр-міністр України Микола Азаров під час робочого візиту в столицю РФ провів зустріч із главою російського уряду Дмитром Медведевим у форматі «віч-на-віч».

29 серпня. У столичному Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» до Дня знань відкрито книжкову виставку-ярмарок.

27 серпня. Київ. Відкрився Чемпіонат світу з художньої гімнастики. Першу золоту медаль для України у вправах з обручем виборола Ганна Різатдінова.

1 вересня.

Одеса. Театралізоване дійство з нагоди початку нового навчального року.

30 серпня. Полтава. Громадськість урочисто відзначила 110-річчя встановлення в місті першого в історії пам'ятника українському письменнику, драматургу, поету, основоположнику сучасної української літературної мови Івану Котляревському.

31 серпня. Вінниця. Урочистості, присвячені Дню авіації, відбулися в командуванні Повітряних сил Збройних Сил України.

«Петриківка» замість уроку миру

Навчання техніки Петриківського розпису стало темою першого уроку для понад тисячі учнів загальноосвітнього закладу «Навчально-виховне об'єднання №28» міста Дніпропетровська.

Техніки розпису школярів навчають 12 учителів — народних майстрів. Візерунками тут прикрашено класи і коридори. Цьому виду народного мистецтва відведено виставковий зал, де представлено кращі роботи учнів і народних майстрів.

«Впровадження цього проекту у школах — важливий елемент самоідентифікації, — сказав під час урочистостей із приводу Дня знань у Дніпропетровську віце-прем'єр-

міністр України Олександр Вілкул. — Якщо раніше традиції передавали по родинній лінії, то нині у нас є всі можливості, щоб навчати дітей «Петриківки» і на рівні садків і шкіл. Це дасть змогу сформувати міцний фундамент для подальшого збереження й розвитку автентичних українських традицій».

Вивчаючи мистецтво предків, у закладі йдуть у ногу з часом. Комп'ютерною технікою обладнано 34 класи, проведено ме-

режу широкоформатного Інтернету, яка забезпечує зв'язок on-line з майстернями та шкільними кабінетами. Школа є учасником проекту «Відкритий світ», у рамках якого буде продовжено оснащення закладу сучасною комп'ютерною технікою.

«Якісно новий рівень освіти — це новий рівень держави. Єдиний шлях формування особистості конкурентоспроможного випускника — це застосування сучасних технологій», — вважає Олександр Вілкул.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Олександр Вілкул під час «петриківського» уроку.

Фото прес-служби ОДА.

Подарунок від мецената

Першого вересня, у День знань, засновник благодійного фонду «Розвиток України», президент ФК «Шахтар» Рінат Ахметов відкрив новий навчально-спортивний комплекс загальноосвітньої школи №63 міста Донецька (на знімку). Це рідна школа Ріната Ахметова, яку він підтримує вже багато років через ФК «Шахтар» і свій особистий фонд «Розвиток України».

Гості події — Рінат Ахметов, донецький голова Олександр Лук'янченко, голова Донецької ОДА Андрій Шигаєв та інші офіційні особи — взя-

ли участь в урочистій шкільній лінійці. Директор школи Людмила Дмитрук провела екскурсію по новій школі та розповіла про її можливості. У школі №63 з'явився новий корпус для молодших класів, ігрові та спальні кімнати, актовий і спортивний зали, майстерні з обробки деревини, металу, швейний і кулінарний класи.

«Разом з вами ми відкриваємо новий корпус школи. Ми вам давно обіцяли. А ви — терпляче чекали. Символічно, що новий корпус школи ми відкриваємо 1 вересня — у

День знань. Дорогі школярі, я вітаю вас зі святом і хочу побажати: вчіться добре! І знайте: це потрібно вам, а не педагогам. Знання — це ваша сила. Знання — це ваше багатство. Знання — це повага до вас! Що я сьогодні відчуваю? Я відчуваю, що ця школа виховує таких дітей, якими ми будемо пишатися. Пишатимуться ваші батьки, ваші вчителі, пишатимуться наше селище, наше місто, наша країна. Зі святом вас!» — сказав Рінат Ахметов.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Перший дзвоник... під міськрадою

Першого вересня в Полтаві ми з учнями, батьками і вчителями школи №12 провели «свято» першого дзвоника під стінами міськради (на знімку), бо міський голова Мамай хоче закрити цю школу.

Абсурд. Навчальний заклад працює понад 100 років, навіть фашисти його не закрили. Але нинішня влада, і центральна, і на місцях, як з'ясувалося, ще гірше фашистської. Як ці діти зможуть підняти Україну з колін, якщо їх змалечку позбавляють права на освіту?..

Знання — це сила. Знання — це те, що шліфує алмаз, яким є кожна людина, роблячи його діамантом. Це те, що допомагає нам жити і рухатися до перемог. Без розумної освіченої молоді в країні не буде змін. Тому Радикальна партія, яку я очолюю, виступає за повністю безкоштовну освіту. Бо більшість розумних і талановитих українських дітей не мають можливості вчитися у вищих навчальних закладах або витрати на освіту стають надто важким матеріальним тягарем для їхніх родин.

А моя донечка Владислава пішла вже у 5-й клас. Запитую: «Хочеш до школи?», і вона чесно відповідає: «Не хочу!». Як і більшість школярів, яким ніяк не хочеться рано вставати і збирати рюкзачок, щоб іти гризти граніт наук. Згадує роки свого навчання... Як я вступав до школи-інтернату, пам'ятаю весь дитбудинок у Прилуках, де я виховувався до семи років. Пам'ятаю, дуже плакав, не хотів їхати до школи. Мені навіть розказували, що я на дах цього дитбудинку забрався і заховався, щоб мене не відвезли до школи. Але мене відвезли. Та

недаремно я не хотів там навчатися — в 6-му класі мене таки вигнали з того інтернату.

Я перечитав усі книжки у шкільній бібліотеці і тому став багато запитань вчителям, і дехто з них захопив мене позбутися. Та я зла не тримаю: коли вже став народним депутатом, школу газифікував, до села дорогу зробив, шкільну їдальню відремонтував.

По поведінці у мене завжди було «незадовільно», але не тому, що шибки бив чи чубився з кимось, а тому що був незручний. Наприклад, у 14 років мене з комсомолу виключили — за те, що видав шкільну газету, де розкритикував комсомольський райком. Та я все життя був такий, як сьогодні, — незручний, справедливий і наполегливий.

Я з 9-го класу почав писати до місцевої районної газети. І

перша моя публікація була про те, як на полі ми разом із хлопцями середньої школи збирали буряки. Вони розкидали хліб на полі. І я про це написав — як неохайно ставляться до хліба. То вони мене втрюх чи чотирьох перестріли біля інтернату і побили. У мене обличчя було в синцях. Тож такий у мене досвід початку журналістської діяльності.

Але загалом спогади про школи, в яких я навчався, залишилися приємні. З багатьма вчителями я й сьогодні підтримую стосунки... Дякую їм широко за все добро, що вони для мене зробили!

Олег ЛЯШКО,
лідер Радикальної партії, народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності.

Безпечний День знань

На врочисту лінійку першого вересня до столичної школи №133 прийшли... співробітники Печерського ДАІ.

Вони показали дітям, як правильно переходити дорогу, і пообіцяли продовжити навчання «дорожньої грамоти» в майбутньому. Адже попереду у «первачків», як, утім, і в інших школярів, — безліч не тільки відкриттів і нових знань, а й небезпек. Одна з них — переповнені транспортом дороги нашого мегаполіса.

Переживає про першокласників і заслужений майстер спорту України, власник титу-

лу «Найдужча людина світу» Василь Вірастюк, старший син якого навчається саме в 133-й школі. Він радить малцям ніколи не квапитися, переходячи дорогу, і уважно дивитися навсбіч.

Здавалося б, елементарні поради. Але вони можуть допомогти зберегти життя. До речі, за сім місяців у Києві вже сталося 91 ДТП, у яких постраждали 95 неповнолітніх, а троє загинули.

Юрій ПЕРЕБАСЬ.

На знімку: Василь Вірастюк із сином Адамом і дружиною Інною.

Фото автора.

Похолодання може сповільнити терміни дозрівання зернових та олійних культур. Водночас на більшій частині території країни і соняшник, і кукурудза вже досягли повної зрілості, і в окремих регіонах уже почалося їхнє збирання — *Укргідрометеоцентр*

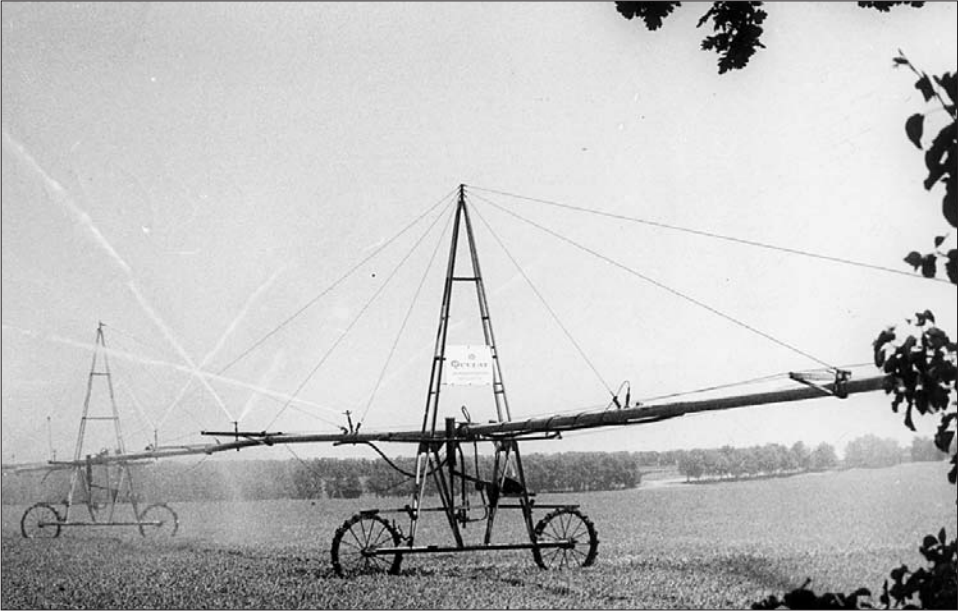
Минулого тижня за межі країни відвантажено 500 тисяч тонн зернових проти 580 тисяч на тиждень раніше. Основними імпортерами українського зерна стали: Таїланд (104,8 тис. т), ПАР (79,3 тис. т) та Іспанія (66 тис. т) — *«АПК-інформ»*

Посуха змушує аграріїв Криму згадати про персики та зрошення

НАМІРИ

Небувала посуха, яка другий рік поспіль завдає колосальних збитків сільгоспвиробникам Криму, штовхає аграріїв до пошуку нових підходів. Поки ще рано говорити, що є причиною таких екстремальних погодних умов, але в Міністерстві аграрної політики і продовольства АПК радять фермерам не випробовувати долю, диверсифікувати ризики та впроваджувати нові технології. Майбутнє сільського господарства півострова, вважає міністр Микола Полюшкін, у переорієнтації аграрного сектору з монокультур на багатопрофільне виробництво і впровадженні краплинного зрошення.

Справді, такої посухи не пам'ятають навіть старожили. Тільки із цієї причини торік господарства півострова одержали низький урожай — лише 761,8 тис. тонн. Проте в аграріїв вистачило сил і коштів, щоб посіяти озимі, й ось — новий удар. Ще лютіша посуха, ніж рік тому, буквально підкосила сільське господарство Криму, переважно орієнтоване на вирощування ранніх зернових.

Коли загалом по Україні мають намір зібрати рекордні 57 мільйонів тонн, на півострові одержали такий само небувало низький урожай ранніх зернових.

Цього року на полях автономії намолочено всього 607,6 тис. тонн зерна за середньої урожайності 13,7 ц/га.

Повністю або частково посіви озимих загинули в 13 районах Криму. Тільки прямі збитки аграріїв становили понад 377 млн. грн., і це ще не межа. Профільне міністерство прогнозує подальші труднощі з виплатою зарплати, паїв, розрахунків за банківськими кредитами, проведенням осінніх польових робіт.

І де гарантія, що екстремальні погодні умови

не повторяться і наступного року? Тим більше що науковці вже всерйоз говорять про тенденцію глобальних кліматичних змін і у зв'язку із цим підвищенням ризиків посухи навіть там, де раніше про це й не думали. Тож який вихід із ситуації?

Насамперед, наголошує Микола Полюшкін, необхідно відмовитися від орієнтації на вирощування тільки зернової групи й

повернутися до багатопрофільного типу господарств із первинною переробкою. Тільки так можна знизити ризики опинитися заручником погодних умов. Навіть у нинішньому, несприятливому році у вигріші виявилися ті господарства, які зробили це раніше за інших. Закладені кілька років тому молоді сади, орієнтовані на нові сорти й сучасні технології вирощування, почали приносити гарний прибуток. Скажімо, загалом збитковий для виробників зернових сезон надзвичайно щедрий на кісточкові культури. Приміром, врожай персиків цього року значно перевершив торішні результати.

А загалом цього року в Криму зібрано понад 4,5 тис. тонн плодів і ягід. Порівняно з минулим роком урожай плодово-овочевої продукції збільшився на 60%.

Розроблювана в автономії програма з відродження традиційних для Криму овочівництва, садівництва, а також ефіро-олійних культур має на

меті знизити ризики збитків від аномальних погодних умов.

Другий важливий напрям роботи — впровадження краплинного зрошення. «У нас з'явилася альтернатива глобальному потеплінню, посушливому клімату, посушливій погоді — це впровадження краплинного зрошення на польових культурах. Також це альтернатива діючому зрошуваному землеробству — енергоємному, капіталомісткому, зруйнованому, що морально й фізично застаріло. Краплинне зрошення дозволить нам переломити ситуацію і забезпечити стабілізацію у виробництві зерна й технічних культур», — вважає Микола Полюшкін. Не треба чекати милості від природи, а краще брати приклад із країн, де клімат постійно посушливий, а ці технології вже дають результат.

Наприклад, ізраїльський пілотний проект, впроваджений на 50 га в Первомайському районі Криму на зерновій кукурудзі, приніс урожай більш як 120 центнерів з гектара. Витрати на систему в перший рік становлять півтори тисячі доларів на гектар, зате надалі це дає змогу рік у рік гарантовано одержувати врожай.

Сергій ВИННИК.

Крим.

Фото з архіву «Голосу України».

Жнива під наглядом охоронців з вівчарками

Два товариства не можуть поділити землю і кукурудзу

КОНФЛІКТ

На полях у селах Іванківці та Поділ Срібнянського району Чернігівської області невістановлені особи, використовуючи пристрій для стрільби та предмети у формі ножа, пошкодили гуму на колесах 10 комбайнів марки John Deere 9770 STS та у трактора John Deere 8295R, внаслідок чого завдано матеріальних збитків на суму 195 230 гривень. Крім того, під час цих подій було побито інспектора-кінолога, який на той час намагався забезпечувати охорону громадського порядку. Зазнали травм також кілька механізаторів. Загалом протягом 24—26 серпня до Талалаївського та Срібнянського райвідділів УМВС України в Чернігівській області надійшло понад десяток заяв про конфлікт інтересів між сільськогосподарськими товариствами «Батьківщина» (с. Калюжинці) та «Дружба-Нова» (с. Озеряни). До цього часу вони вирішували спір у судах. Тепер же посіяну кукурудзу СТОВ «Батьківщина» на землях запасу вирішила збирати «Дружба-Нова».

Протистояння на полях Срібнянського району.

— Ми жодного суду не програли, — повідомив директор «Батьківщини» Олег Дмитренко. — На землях, за які сплачуємо орендну плату, посіяли кукурудзу. Але вирощений врожай нахабно зібрали майже з 300 гектарів наші опоненти.

Комбайни працювали під охороною вівчарок, значної кількості охоронців. При цьому була перекрита автомагістраль Срібне—Варва, від чого страждали водії.

— Я намагався проїхати до свого рідного села, — розповів депутат Срібнянської райради Сергій Бибик. — Та біля Хукалівки дорогу перегородили автомобілями...

Як з'ясувалося, конфлікт має «бороду»: сільгосппідприємство «Бать-

ківщина» з 2007 року за договорами оренди порало майже всі землі запасу в більшості сіл Срібнянського району. В 2010-му райдержадміністрація вирішила укласти орендні договори земельних ділянок з невідомим фермером із Варвинщини. У районі чоловік отримав для обробітку майже 3000 гектарів! Схоже, він спокусив владу вищими відсотками оплати за землю. А, може, тим, що за ним стояв потужний інвестор — СТОВ «Дружба-Нова», яка орендує у регіоні понад 100 тисяч гектарів землі. Керівництво «Батьківщини» з цим не згодилося і далі продовжувало господарювати на землях запасу. Відтоді відбуваються майже щомісяця суди, спірні земельні ділянки засіва-

ються, а сільські ради (на щастя!) отримують оплату від обох учасників колізії.

3 липня 2013 року СТОВ «Дружба-Нова» перейшло у власність компанії «Кернел», яка, схоже, вирішила радикально поставити останню крапку в довготривалому земельному протистоянні.

На наш запит новий директор «Дружби-Нової» Віталій Ставнійчук виклав свою позицію:

— Протягом останніх трьох днів завдяки діям конкурентів наше підприємство зазнало збитків на 1,3 мільйона гривень. Для захисту від їхньої агресивної поведінки ми були

змушені залучити власну охорону до процесу збору врожаю. А стосовно звинувачень з боку СТОВ «Батьківщина», що «Дружба-Нова» збирає не свій урожай, зазначу, що наше підприємство лише надає послуги зі збирання врожаю та його перевезення. Під час укладання договору послуг з фермером — власником врожаю останнім нам було надано правостановлюючі документи на використання зазначених земель, зокрема, договори оренди землі, які на сьогодні є чинними, зареєстрованими в установленому законом України порядку. Відповідно до статей 90, 95, 212 Земельного кодексу України самовільно зайняті земельні ділянки повертаються їх власникам або землекористувачам з передачею останнім незібраного врожаю без відшкодування затрат, що їх зазнали за час незаконного користування ними. «Дружба-Нова», як і всі інші підприємства компанії «Кернел», діє виключно відповідно до чинного законодавства.

Досудове розслідування за вказаними фактами проводить Срібнянський райвідділ міліції. Вживають заходів щодо встановлення та затримання усіх причетних до інциденту осіб. Хід досудового розслідування за даним кримінальним правопорушенням взято на контроль прокуратурою області.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото Петра СИЛКИ.

Фруктова екзотика від експериментаторів

На присадибних ділянках взялися за інжир

АЛЬТЕРНАТИВА

У селі Нова Збур'ївка заплодоносив інжировий сад. Його власниця Лідія Дудирева не зважала на судження скептиків, що в нашому кліматі екзотична культура загине першої зими, і попрохала знайомих привезти інжирові саджанці з Узбекистану. І от висаджені селянською родиною на «сотці» присадибної ділянки кущі благополучно пережили три зими з морозами та віхолами, а на четвертий рік Лідія ДУДИРЄВА отримала перший врожай (на знімку).

Це було нелегко: на період холодів кущі довелося вкривати шаром землі, а спекотного літа поливати майже щодня, аби вибагливі рослини не втратили плодів. Та праця виявилася того варті: «сотка» насаджень дала чотири центнери запашних і дуже корисних для здоров'я плодів, котрі

у найближчих містах розкупувають «на ура». Тож тепер власники інжирового саду думають, як його розширити, та й односельцям саджанці пропонують. А от у сусідньому селі Кардашинці знаний садівник, бджоляр та виноградар Олексій Косенко пішов ще далі — придбав через Інтер-

нет саджанці мексиканського кактусу пітахайї, що також дає надзвичайно корисні плоди, і заклав власну оранжерею.

Експеримент виявився не менш вдалим, ніж у Лідії Дудирєвої — крихітні десятисантиметрові кактусики за три роки вимахали на висоту аж в два метри, а ще через два-чотири роки почнуть плодоносити. Тоді українським гурманам вже не потрібно буде їхати за тридцять земель, аби скуштувати кактусової екзотики — вона чекає на них у Кардашинці!

Степан ПАНАЙОТОВ.
Фото автора.

Знецінення золотої квітки

За соняшник грошей пропонують значно менше, ніж торік

РЕАЛІЇ

В Україні значно впали ціни на соняшник. Цю культуру активно збирають нині в сільгоспдприємствах. Переробка насіння розпочнеться десь у середині вересня. Зараз на олійно-жирових комбінатах накопичують сировину. Втім, якщо ще в червні-липні аграріям за тону стратегічної сировини платили по 4600 гривень, то нині дають не більше трьох тисяч. В «Укроліяпромі», куди наша газета звернулася по коментарі, кажуть, що низькі ціни на соняшник обґрунтовані, і радять не панікувати.

У профільній асоціації пояснюють: зниження цін на олійні світовою тенденцією по всіх культурах. Подешевшав не лише соняшник, а й зерно. Упала в ціні й сира олія. Ще до 1 серпня переробні підприємства продавали її по 1150 доларів за тону, а нині світова ціна скотилася до позначки у 860 доларів. Тож, за такої ситуації, 650 доларів сировина коштувати не може.

Формула справедлива, та від неї не збагатитися

В «Укроліяпромі» радять спиратися на формулу, яка підтверджує, що ціни на соняшник правомірні: ціну олії (860 дол./т) треба поділити на коефіцієнт 2,4, отриманий результат потрібно помножити на курс долара. В підсумку виходить сума, яку й платять зараз аграріям за сировину на переробних підприємствах — близько трьох тисяч гривень. Хоча форвардні ціни, які виставлялися олійно-жировими заводами, були вищими — підприємства пропонували аграріям законтрактувати майбутній урожай по 3,6—3,8 тисяч гривень за тону. Але нині вони знизилися тому, що різко, майже на 300 доларів, впали світові ціни на олію. Відновити, врегулювати їх може тільки ринок. А ціни на олію залежать

від обсягів світового виробництва олійних і цін на нафту.

У світі валовий збір соняшнику, зазначають у профільній асоціації, значно збільшиться, цього річ сягне 40 мільйонів тонн — проти 36 млн. торік. Що стосується прогнозів на врожай соняшнику на вітчизняних ланах, то, з огляду на посіви, можна лише передбачити, що нива буде щедрішою, ніж минулого року, коли зібрали 8,4 мільйона тонн насіння. Але наскільки? — достеменно відповідь на це питання дасть лише жовтень-листопад. Ще в квітні Міністерство сільського господарства США спрогнозувало, що ми зберемо 10,4—10,5 мільйона тонн соняшнику. Якщо зважати на площу, яку займає ця культура, — 4 мільйони 886 тисяч гектарів, то навіть за урожайності 18,5 ц/га — це 9—9,1 мільйона тонн. За урожайності до 20 центнерів матимемо 9,7—10 мільйонів тонн. Хоча, звісно, остаточний результат залежить і від погоди, і від того, чи впорається з навантаженням техніка.

Скільки коштує нафта — важливо для полів

Ще одна залежність — світові ціни на олію пов'язані з цінами на нафту. Адже олійні культури, зокрема ріпак, йдуть не лише на виготовлення продуктів харчування, а й використовуються як си-

ДО РЕЧІ

Можна й поїсти, й у автівку залити

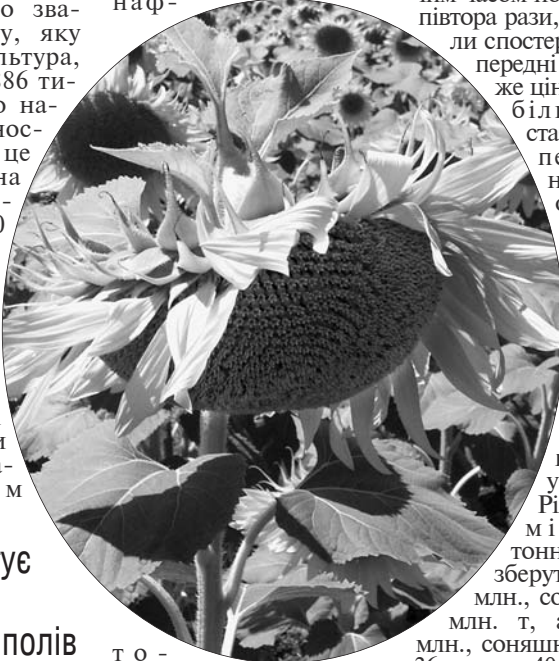
Виробництво різних видів рослинних олій є важливою складовою харчової промисловості в багатьох країнах. Основною сировиною для цього є ріпак, соя, соняшник, плоди олійних пальм, арахіс, бавовна та інші культури. У світі виробляється 13 основних видів рослинних олій. Найбільш популярними є соєва, пальмова, ріпакова і соняшникова. Вони становлять понад 80% світового олійного виробництва і 90% світової торгівлі, що робить їх визначальними в ціновій динаміці олійного комплексу. Використання олійних культур у тваринництві забезпечує зв'язок ринку олійних з ринком зернових, а розвиток виробництва біодизелю пов'яже з ринком енергоносіїв.

ровина для виробництва біодизелю у країнах ЄС, США, Бразилії... З'явилася, приміром, загроза формування сильного тропічного циклону в Мексиканській затоці, наф-

сам соняшник. Минула загроза циклону — ціни на нафту знизилися...

Але навряд чи, вважають в «Укроліяпромі», можна очікувати, що соняшник найближчим часом подорожчає в півтора рази, як це могли спостерігати в попередні роки. Адже ціни на нафту більш-менш стабільні, йде перевиробництво олійних — більше буде сої, ріпаку... Щедріший врожай пов'язаний з нормальними погодними умовами. Ріпаку не 58 мільйонів тонн у світі зберуть, а 64 млн., сої — не 244 млн. т, а 265—270 млн., соняшнику — не 36 млн., а 40 млн. тонн. Це світова тенденція — тут нікуди не дінешся. Завжди після зростання цін чекають їх зниження, коментують ситуацію в «Укроліяпромі».

Розпитувала Галина КВІТКА.
Фото автора.

ТИМ ЧАСОМ

Самі себе перехитрили

Окрім соняшнику нового врожаю, на підприємствах перероблятимуться й перехідні залишки. Таких на 1 серпня було 500 тисяч тонн, зокрема 300 тисяч — у сільгоспдприємствах. Аграрії соняшник не продали, бо чекали вищої ціни. Хоча заводи взимку готові були платити високу ціну — 5000—5200 гривень за тону, аби тільки працювати... Стимування продаж насіння, яке виявилося раціональним кроком торік, цього року, з огляду на зниження цін, може зіграти проти виробників.

Так само і деякі заводи перехитрили самі себе. По 160—200 тисяч тонн олії тримали в портах, чекали, що влітку ціна на неї традиційно піде угору, а вона впала на 300 доларів за тону. Таким чином, показані були й ті, хто притримав олію, і хто не продав соняшник на піку попиту.

АЛЬТЕРНАТИВА

За «дармові» плоди доведеться відпрацювати

У садоводів Херсонщини з'явився новий клопіт: як вберегти вирощений тяжкою працею врожай фруктів та винограду від злодюжок. Оскільки виродили вони цього річ навдовожу щедро, до приватних садів цілими зграями кинулися охочі до чужого добра, що й собі намагаються безплатно набрати «дармових» персиків та яблук або зрізати обережок солодких грон. Та якщо раніше до таких набігів вдавалися переважно підлітки, бажачучи просто поласувати дозрілими плодами, то тепер їх організують дорослі, котрі намагаються набрати якнайбільше здобичі на продаж — таких непроханих гостей уже не зупиняють ані огорожі з колючого дроту, ані відеокамери.

Затримувати зловмисників та здавати до міліції також втратило сенс, оскільки профілактичний ефект мізерний. За дрібні крадіжки нині до камери не саджають, а суди виносять винуватцям вироки на кшталт кількох десятків годин виправних робіт або символічних штрафів. Тому аграріям доводиться сушити голови над новими методами «перевиховання» злодюжок, аби і правоохоронців не залучати, і самим законом не порушувати.

Своєрідно вирішують це складне завдання в агрофірмі «Радгосп «Білозерський», що під Херсоном. До елітного персикового саду, що розкинувся тут на 150 гектарів, в розпал сезону мало не щодня навідуються крадії. Та коли охорона їх затримує, до міліції майже не передає, а здебільшого пропонує вибір — або купити нишком зняті з дерев свіжі персики за оптовою ціною у десять гривень за кілограм, або чесно відпрацювати їхню вартість, сапаючи міжряддя чи збираючи ті самі кісточкові. Директор агрофірми Віктор Сілецький додає, що ввіймані на гарячому любителі фруктів найчастіше трудити руки не бажають і погоджуються викупити свою ж здобич, не вступаючи у бійки чи сварку з охоронцями, а відтак усі залишаються задоволеними.

Спосіб, винайдений у «Білозерському», виявився зручним та ефективним, тож до нього приглядаються й інші господарства, що спеціалізуються на садівництві та виноградарстві. Адже перетворити злодія на покупця із нашим неквапливим і надто поблажливим правосуддям значно простіше й вигідніше, ніж витратити час на «розбірки» із залученням міліціантів та суддів. Щоправда, нічого особливо нового в такому способі немає:

у супермаркетах, приміром, вже давно пропонують «несунам» викупувати вкрадений товар, і садівники Херсонщини просто переносять суто міський досвід на сільські терени.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Сумщину збираються перетворити на туристичну Мекку. Задля цього в області реалізовуватимуть масштабні проекти — електрифікація ділянки залізниці Ворожба—Суми та відновлення роботи аеропорту «Суми», які обіцяють втілити в життя у наступному році, *інформує наш власкор Владислав Жмурков*

Понад п'ять мільйонів гривень витрачено цього року на придбання лабораторно-демонстраційного обладнання для п'яти кабінетів фізики та десяти — хімії у школах Полтавщини. Про це *повідомляє наш власкор Василь Неїжмак*

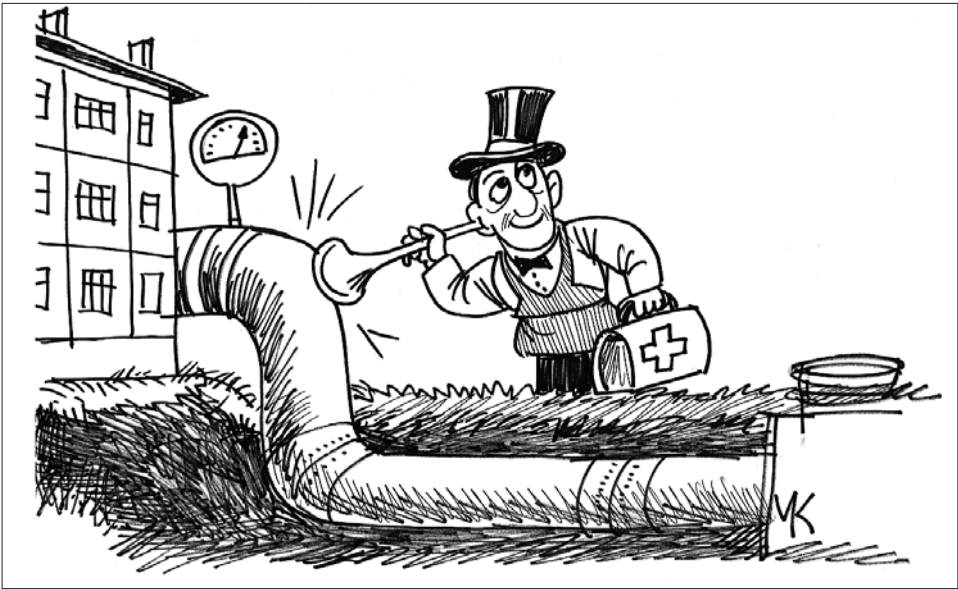
У Вінниці заощадять шість мільйонів кубометрів газу

Після модернізації застарілої системи теплозабезпечення одного з віддалених мікрорайонів міста над Південним Бугом тут планують зекономити протягом наступного опалювального сезону понад шість мільйонів кубічних метрів газу, а викиди вуглецю в атмосферу зменшать майже на десять тисяч тонн.

Заміна теплотраси на вулиці Карла Маркса і в однойменному провулку не обмежуються укладанням нових труб. Тут ще встановлять електронні теплові пункти, які в автоматичному режимі з допомогою комп'ютерів регулюватимуть постачання тепла. Загалом буде 51 регулятор тепла на трасі, довжиною понад п'ять кілометрів. Економія забезпечуватиметься за рахунок вибору оптимального витрачання блакитного палива залежно від температурного режиму повітря. Запевняють, що роботи завершать у вересні нинішнього року, і черговий опалювальний сезон у цій частині міста розпочнеться на новому обладнанні. У ще одному мікрорайоні — Тяжолові —

до таких само робіт візьмуться вже в наступному році. Загальний бюджет проекту становить близько 220 мільйонів гривень. Звідки такі кошти? Втілюють його на підставі тристороннього меморандуму між урядом Швейцарської конфедерації, Міністерством регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України та міською владою Вінниці. Найбільшу частку (176 мільйонів гривень) становлять швейцарські інвестиції, рівними частками — по 22 мільйони гривень — доповнили названу суму міськрада та комунальне підприємство «Вінниця-міськтеплоенерго».

— Роботи з реконструкції системи теплопостачання по вулиці та

провулку Карла Маркса розподілено на п'ять етапів, — каже технічний директор комунального підприємства «Вінниця-міськтеплоенерго» Олег Розборський. — Вони передбачають заміну теплових мереж, прокладання мереж під кабельну лі-

ФАКТ

У місті над Південним Бугом здійснюють заміну мереж теплопостачання, встановлених 40 років тому, ще на двох вулицях — Грушевського і архітектора Артинова. Всі роботи виконують власними силами і за власні кошти.

нію, протяжку дротів для системи SCADA, встановлення індивідуальних теплових пунктів.

Як повідомили в міськраді, тендер на постачання обладнання виграла швейцарська фірма, субпідрядником є фірма з Болгарії.

Повністю завершити роботи мають в останній день вересня, щоб 15 жовтня без проблем розпочати черговий опалювальний сезон на новому обладнанні.

Угода вінничан із швейцарцями має ще один розділ — «Європейська енергетична відзна-

ка» (ЄЕВ). Він передбачає надання допомоги муніципалітету в його зусиллях на шляху до енергоефективного міста. Йдеться про підвищення інституційної спроможності КП «Вінниця-міськтеплоенерго», формування фінансової стійкості підприємства. Саме на реалізацію цієї частини угоди швейцарці радять звернути особливу увагу. Адже, незалежно від того, скільки коштів буде вкладено в модернізацію системи теплопостачання, тільки професійне управління забезпечить в подальшому ефек-

НАША ДОВІДКА

У Швейцарії понад 100 міст удостоєні «Європейської енергетичної відзнаки» за впровадження енергоефективних систем у міському господарстві. Нагороду присуджує спеціальна комісія, створена з кількох європейських структур у питаннях енергоефективності та енергоменеджменту.

тивну роботу підприємства. Учасники договору планують створити спеціальну групу, яка працюватиме над формуванням аналізу міського енергетичного дослідження, оцінкою міської політики в галузі енергетики та розробкою Плану дій зі сталого енергетичного розвитку у відповідності до вимог «Європейської енергетичної відзнаки».

— Вінниця перше місто в Україні, де висловили бажання отримати європейську відзнаку і докладають до цього зусиль, — каже представник швейцарської компанії «First Climate», що є учасником проекту, Александр Люхінгер. — Для отримання нагороди потрібно виконати низку вимог. Консультант не може їх змінювати, але може допомогти виконати зобов'язання, що дають право місту відповідати таким вимогам.

Віктор СКРИПНИК.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Міський голова Вінниці Володимир Гройсман:

— Старі друзі допомагають, — інколи жартує міський голова. — Свого часу ми ефективно попрацювали з інвесторами зі Швейцарії над реалізацією проекту «Цюрихські трамваї для Вінниці». Завдяки чому наше місто повністю обновило трамвайний парк і нині має у своєму розпорядженні понад сто вагонів швейцарських трамваїв. Присмго усвідомлювати, що в альпійській країні належно оцінили наші старання, нашу порядність у відносинах, і тепер маємо новий спільний проект — з модернізації системи теплозабезпечення...

...Вінниця розпочинає шлях до здобуття європейської винагороди, ми беремо серйозні зобов'язання щодо його проходження. Шлях непростий, він передбачає здійснення цілої низки заходів, які дадуть нам економію енергоресурсів. Ми вдячні нашим швейцарським партнерам за допомогу і підтримку наших намірів отримати в майбутньому почесну «Європейську енергетичну відзнаку».

Гартування вогнем Суми стали «клінкерною столицею»

РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР

За температури 1200 градусів Цельсія глина перетворюється на камінь, і відтоді він стає клінкером. Надайте йому форму цеглини, і такий будматеріал за основними характеристиками взагалі буде поза конкуренцією. Ось уже кілька років українську клінкерну цеглу виготовляють у Сумах. Підприємство, яке це робить, називається ТОВ «Керамейя». Клінкерної цегли більше не випускають ніде в СНД, тому 40 відсотків своєї продукції «Керамейя» відправляє на експорт — стійкий попит має місце у Росії, Білорусі, Казахстані, Прибалтиці й навіть за тридев'ять земель — у Монголії.

У 2008 році на сумському підприємстві виготовили 18 мільйонів клінкерних керамічних цеглин, через рік — 22, а торік — вже 36,7 мільйона штук. У наш час такі темпи зростання промислового виробництва задовольнили б чимало яке підприємство, тільки не «Керамейю». В останній день липня 2013-го тут запустили нову лінію, після чого виробництво клінкерної цегли майже подвоїться: тепер її випускатимуть 70 мільйонів штук на рік. За кольором продукція схожа і на слонову кістку, і на чорний шоколад, є і майже червона (остання називаєть-

ся «рубіном»), і жовта. Лицьова поверхня може бути і гладенькою, ніби відполірованою, і «під короїда». Окрім цегли, на підприємстві виготовляють керамічну клінкерну бруківку. Генеральний директор підприємства Іван Телющенко вважає, що величезних переваг цього будматеріалу споживачі ще не оцінили. Бо клінкерна бруківка — це не ФЕМІ (фігурні елементи потужності), які зазвичай називають тротуарною плиткою. Бетонна плитка починає кришитись уже через 3—4 роки, а клінкерна бруківка розрахована на 200 циклів «зима—літо». За словами

Івана Телющенко, на «Керамейї» вже майже готова і лінія з виробництва стінових керамічних блоків. Порівняти із ними газобетон — це все одно, що порівнювати «Мерседес» із «Запорожцем». На підході також виробництво ультрасучасного покрівельного матеріалу — клінкерної керамічної черепиці.

В урочистому запуску нової лінії взяли участь обласне керівництво, колеги та ділові партнери, прибули і гості з Києва. Столичну делегацію очолив голова наглядової ради Асоціації Всеукраїнського союзу виробників будівельних матеріалів та виробів Іван Салій. Він був приємно вражений тим, що побачив у Сумах. В Україні, повідомили столичні гості, приблизно 4500 виробників будівельних матеріалів, близько 500 з них можна вважати крупними, але лише 100 використовують у роботі передові ідеї та технології. «Керамейя», поза сумнівом, — лідер

серед лідерів, бо продукція, яку виготовляє сумське підприємство, відповідає найвищим світовим стандартам.

Голова Сумської обласної ради Геннадій Михайленко запевнив: у регіоні створено всі умови для залучення іноземних інвестицій. При будівництві нової потужності «Керамейї» їх було використано 15 мільйонів доларів, 10 мільйонів з яких виділив Європейський банк реконструкції і розвитку. За словами заступника голови облдержадміністрації Олександра Цупра, протягом першого півріччя нинішнього року Сумщина мала 60 мільйонів доларів іноземних інвестицій і за цим показником увійшла до трійки кращих регіонів України. До кінця року, запевнив Олександр Цупро, область матиме не менше 100 мільйонів доларів залучених іноземних інвестиційних коштів.

— Але зверніть увагу, — каже Геннадій Михайленко, — 75 відсотків обладнання, що використано на новій виробничій лінії, виготовлено у нас, на Сумщині. І на цьому обладнанні виробляють продукцію світової якості.

На спорудження нової виробничої потужності пішло близько чотирьох тисяч кубометрів бетону, дві тисячі тонн арматури та іншого металу, а роботи виконувались місцевими будівельними та монтажними організаціями. «Керамейя» надовго забезпечила роботою підприємстві додалось 50 нових робочих місць. Тепер їх на «Керамейї» 204. Кожне нове робоче місце у будівництві, як відомо, додає 5—6 робочих місць у суміжних галузях, тож принаймні три сотні людей невдовзі дякуватимуть сумчанам за можливість працевлаштуватись.

— Цегла — це такий самий продукт, як і хліб, — каже Іван Телющенко. — Недарма вона схожа на нього за формою. Цеглу купували і купуватимуть завжди і скрізь, і ми сподіваємось, що завдяки нашій продукції в Україні і у світі покращиться думка про можливість сумчан.

За словами Івана Телющенко, щороку підприємство подвоює суму платежів до бюджету. «Цього не вдасться зробити лише нинішнього року, — додає він. — Але все одно перерахуємо

значно більше, ніж минулого».

Середня зарплата на «Керамейї» становить 4300 гривень, і на підприємстві існує реєстр бажаних тут працювати.

У жодному довіднику ви не знайдете, звідки пішло слово «клінк» (від якого виникло словосполучення «клінкерна цегла»). На підприємстві нам якось розповіли, що «Клінк!» — це такий мелодійний звук, який лунає, коли по порожнистій керамічній цеглині вдарити металевою паличкою. Звідси й назва продукції. На клінкері можна зіграти досить складну мелодію. Під час урочистого відкриття нової виробничої лінії таку дивовижну властивість будівельного матеріалу продемонстрував сумський музикант Володимир Тітенко. На зробленому зі шматочків клінкерних цеглин ксилофоні (маєстро називає його керамофоном) прозвучали українські народні пісні і композиція Раймонда Паулса. Тітенко запевнив, що може зіграти на клінкері і класику. Що й казати: красиві речі красиво й звучать.

Владислав ЖМУРКОВ,
Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Прагнемо займатися оригінальними речами

Ужгородський інститут транскордонного співробітництва унікальний тим, що це чи не єдина недержавна дослідницька і політико-консультаційна структура в Центральній і Східній Європі, яка, з одного боку, розробила власний, оригінальний, підхід до аналізу сучасних геополітичних і транскордонних процесів, а з другого — домоглася його швидкого та ефективного впровадження у практику. Про це наша розмова з директором інституту транскордонного співробітництва, Надзвичайним і Повноважним Послом України Сергієм УСТИЧЕМ.

— Сергію Івановичу, як науковець, котрий стажувався в Карловому університеті, пізніше — народний депутат України, всенародно обраний голова Закарпатської обласної ради і виконкому, керівник облдержадміністрації, потім протягом шести років посол нашої держави в Празі й Братиславі, — яку мету ставили перед інститутом, коли 2005-го заснували його?

— Коли в червні 2005 року я завершив дипломатичну місію, мій давній друг — президент добре відомої в світі дослідницької і політико-консультаційної установи Нью-Йоркського інституту «Схід-Захід» — Джон Мроз запропонував мені стати радником цього інституту. Він також попросив підготувати Концепцію розвитку транскордонного співробітництва на новому Східному кордоні (після першої хвилі розширення Європейського Союзу в 2004 році).

У процесі роботи над цим документом і народилася ідея створення недержавної інституції, яка на професійному рівні аналізувала б велетенські геополітичні зміни, що відбулися в Центральній і Східній Європі впродовж останніх десятиліть, а також готувала б ті чи інші політичні рекомендації суб'єктам управління щодо оптимізації сучасних транскордонних процесів. Цю ідею підтримали авторитетні дослідники — академік НАН України Юрій Пахомов, професор Закарпатського державного університету Олександр Передрий та знаний американський бізнесмен, який народився і виріс на Закарпатті, Алекс Ровт. Вони і стали співзасновниками Інституту транскордонного співробітництва.

ФАКТ

Інститут разом із партнерами із Норвегії, Словаччини, Чехії, Росії, США, Угорщини та інших країн виступив співорганізатором проведення щорічних європейських форумів із транскордонного співробітництва.

— Минуло вісім років. Що напрацьовано, чого досягнуто?

— За відносно короткий час нам удалося дещо зробити. Най-

«Закарпаття», «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області» та «Про статус гірських населених пунктів», схвалених українським парламентом.

Так-от, на основі системного підходу в рамках проекту «Кордони для людей» Програми ЄІСП (Європейський інститут сусідства і партнерства) «Угорщина—Словаччина—Румунія—Україна» ми розробили спеціальну методологію, яка дає можливість от-

метру нового Східного кордону.

— І все ж, хотілося б заглянути у вашу найближчу перспективу...

— У нас чимало задумок на майбутнє.

Головні зусилля найближчим часом сконцентруємо на підготовці до реалізації важливого проекту — створення Міжнародного інформаційного центру з транскордонного співробітництва (МІЦ) — свого роду Європейського дому Закарпаття (цей проект теж виконуватиметься за Про-

жаль, не стає. Розумнішим не за формальними ознаками (маю на увазі наукові, технічні відкриття тощо), які, знову-таки, як правило, підпорядковані зростаючому накопиченню багатства, а за сутнісними критеріями — найперше, мірою відповідальності за збереження найвищої цінності — людського життя. Зростаюча, шокуюча ірраціональність поведінки людини стає все очевиднішою. Одним із головних чинників глобального ірраціонального ризику

Чесько-українське рукоштовання: колишній голова уряду, а нині президент Чеської Республіки Мілош Земан (другий праворуч), тодішній перший заступник голови уряду Мірослав Грегр (крайній праворуч), президент Торгово-промислової палати Чехії зі зв'язків з країнами СНД Владімір Плашіл, дружина українського посла Світлана П'ясецька-Устич, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Празі Сергій Устич (у центрі). Прага, 2004 рік.

головніше, на мій погляд, те, що прагнемо займатися оригінальними речами, нікого не копіюючи. Сьогодні чимало ведеться при низливих розмов про якусь нашу меншовартість, а то й взагалі мало чи не про історичну і генетичну приреченість на біди і проблеми.

Ми застосували до аналізу сучасних транскордонних і геополітичних процесів системну методологію. До речі, саме цей метод був використаний нами в 90-ті роки під час розробки проектів законів «Про спеціальну (вільну) економічну зону

римати якнайповнішу та якнайдостовірнішу інформацію про актуальний стан і майбутній перебіг різноманітних транскордонних процесів. Зветься ця методологія системою індексації та моніторингу (СІМ).

Наш інтелектуальний продукт одразу отримав міжнародне визнання. Впродовж декількох останніх років методологія індексації та моніторингу плідно використовується в політичних аналізах транскордонних процесів в різних сегментах нового Східного кордону: на рубежах України із Угорщиною, Словаччиною, Румунією, норвезько-російському та фінсько-російському кордонах. Представник моніторингової служби Програми ЄІСП ЄС дав високу оцінку проведеної нами роботи і рекомендував СІМ для використання по всьому пери-

рамою ЄІСП). Центр об'єднає під одним дахом Інститут транскордонного співробітництва, Міжнародну асоціацію соціологічного аналізу транскордонних процесів, Музей нової історії транскордонного співробітництва та Міжнародну інформаційну службу «Новини Карпат». Попереду — доволі масштабна і непроста робота.

— І насамкінець, Сергію Івановичу, ще про один актуальний штрих: ваша книга «Кордон, війна та мир у долі сучасного світу» спонукає поглянути на пройдене, сучасне і такі майбутнє очима сучасника-інтелектуала, котрий глибоко замислюється над реальними загрозами і викликами людству...

— Ми є свідками того, що світ стає дедалі багатшим (принаймні у валовому вимірі). Проте розумнішим він, на

є триада «кордон—війна—мир». Я так і назвав у книзі цю тристоронню взаємозалежність: «триада життя чи колапсу». Для підтвердження — тільки один факт. Американський дослідник Пітер Джексон підрахував, що після 1945 року на планеті було лише... 26 мирних днів. Хіба не сумно і не страшно?

Проте зростання зворотності пропорційної залежності між багатством і розумом не може бути безкінечним. І якщо не відбудеться інтелектуального і морального протверезіння, я сказав би, світового правлячого угруповання (бо називати цих людей «елітою» важко), то колапсу не уникнути.

Але сподіватимемося на краще...

Вів інтерв'ю
Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото з архіву
Сергія Устича.

КРИМІНАЛ

Смерть через службову недбалість

Прокуратура Миколаївської області розслідує загибель ув'язненого в Казанковській виправній колонії. 26-річний Артур Г. ремонтував каналізаційний колодязь без засобів індивідуального захисту. Невдовзі він знепритомнів, потім впав у кому. Тільки за два дні, коли ситуація набрала розголосу, його відвезли до районної, а потім до обласної лікарні. Там хлопець помер, не опритомнівши.

Як повідомив начальник відділу прокуратури Миколаївської області Руслан Данилюк, кримінальне провадження кваліфікується за статтю «службова недбалість». Сестра Артура заявляє, що від родичів намагалися приховати сам факт загибелі та її причини. Вона стверджує, що брат страждав на серцеве захворювання.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаївська область.

П'яний одесит украв... трамвай

Солідний штраф або позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років — таке покарання чекає одесита, який захотів вночі сп'яну покататися на трамваї.

Виявивши пропажу вагона із запасних колій на Старосінній площі міста, співробітники КП «Одесміськелектротранс» оперативно залучили до пошуків правоохоронців. За допомогою навігаційного обладнання встановили напрямки руху трамвая, і міліціонери погналися за ним на автомобілі.

Незабаром вони виявили і пропажу, і горе-крадія, який вже збирався зникнути. 23-річний хлопець був п'яний, але зміг пояснити мотиви свого вчинку. Виявилось, що він сам — колишній водій трамвая, усього два тижні тому звільнився з цієї роботи.

Тієї ночі парубок випивав у барі з друзями, вийшов на вулицю освіжитися, поруч побачив трамвай, залишений без нагляду, і... не зміг себе стримати. Проникнути в кабінку було хвилиною справою, а ще за хвилину хлопець знову відчув себе кермувальником. Міліція зіпсувала йому романтику нічної прогулянки Одесою.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Групу наркоторговців очолювала жінка

У Полтаві співробітники міліцейського УБОЗу затримали трьох мешканців обласного центру, які організували підпільну лабораторію для виготовлення наркотиків. Вони також утримували притон, де збували отруйне зілля. При цьому з'ясувалося, що всі члени злочинної групи вже притягувалися до кримінальної відповідальності, а очолювала її 46-річна жінка. Саме вона особисто контролювала виготовлення та збут наркотичних речовин і розподіляла виручені від їх продажу кошти. Ще двоє чоловіків забезпечували перевезення сировини та безперерйну роботу своєрідного «конвеєра».

Щоб не потрапити до рук правоохоронців, зловмисники постійно міняли не тільки місця дислокації, а й мобільні телефони, сім-карти, використовували різні транспортні засоби. Під час обшуку співробітники міліції, крім готових до вживання наркотиків, вилучили в них гроші, ювелірні вироби й автомобілі. Кримінальне провадження відкрито одразу за двома статтями Кримінального кодексу, які передбачають відповідальність за незаконне виготовлення та збут наркотичних речовин і організацію притону. Кожному із затриманих загрожує позбавлення волі від п'яти до десяти років.

Василь НЕІЖМАК.
Полтава.

Ухвалою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, Держпром, 8 під'їзд) від 21.08.2013 р. по справі № 922/3319/13 порушено провадження по справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Крусеш" (код ЄДРПОУ 23178143, юридична адреса: 61016, м. Харків, вул. Кубасова, буд. 21, п/р 26002300257616 у ПАТ "Банк Форум", МФО 322948), уведено процедуру розпорядження майном та призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Нікольського Олександра Миколайовича (ІН 2965309954, свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого № 924 від 14.05.2013, місце проживання: 61103, м. Харків, пров. Двадцять Третього Серпня, буд. 3, кв. 42).

Заяви кредиторів з вимогами до боржника подаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення про визнання банкрутом.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 11.07.2013 р. у справі №5011-28/16454-2012 Приватне підприємство "Енетія" (ідентифікаційний код - 24363457; 07581, м. Київ, вул. Кулібіна, буд. 14) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства Серія АВ №547699 від 02.08.2010 р.; 03127, м. Київ, пр.40-річчя Жовтня, буд.126, корп. 3, кв.18).

Постановою Господарського суду Рівненської області від 06.08.2013 р. у справі №918/793/13, визнано банкрутом Закрите акціонерне товариство "Рівненасінтрави" (код ЄДРПОУ 00721432, адреса: 33018, Рівненська обл., м. Рівне, вул. Курчатова, буд. 62А) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Єремейчука Григорія Йосиповича (адреса: 33018, м. Рівне, вул. Курчатова, 62А).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації даного оголошення.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44) від 06.08.2013р по справі № 43/260 визнано банкрутом Мале приватне підприємство "БСВ" (код ЄДРПОУ 21510780, адреса: 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 23, банківські реквізити: АТ КБ "Експобанк" м. Київ, МФО 322294, п/р 26008109416001). Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Горбача С. Ф. (Адреса: 01133, м. Київ, А/С № 45).

Заяви кредиторів з поточними вимогами до банкрута подаються до Суду, а копії до ліквідатора протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

27 серпня 2013року Постановою Господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-кт Миру, 20) по справі 927/1033/13 Приватне підприємство "Балтіка-Трейд" (14010, м. Чернігів, вул. Дніпровська, 34, код ЄДРПОУ 34924371) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії - Агеєва Анатолія Веніаміновича (14000, м. Чернігів, вул. Комсомольська, 55, кв. 3; і.н. 2232711933). Заяви від кредиторів до банкрута приймаються протягом 30 днів з дати публікації оголошення. Довідки за адресою: 14000, м. Чернігів, вул. Князя Чорного, 4, оф.14; т/ф (0462)604-767.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул.Артема, 157), у провадженні якого перебуває справа про банкрутство СУХП аТОВ "ГЕРЦ"ІНКО, від 22.08.2013 у справі № 905/2782/13 Спільне Українсько-хорватське підприємство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю "ГЕРЦ"інко (83003, м. Донецьк, пр.Ілліча, 15-А; код ЄДР 05312135; р/р 26003010051456 в Донецькій регіональній дирекції БАТ "ВТБ БАНК", МФО321767) визнано банкрутом, відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Острика Сергія Юрійовича (свідоцтво №300 від 28.02.2013; адреса: 69032, м. Запоріжжя, а/с 7813; ІПН 3246403512).

Заяви із кредиторськими вимогами, що виникли під час проведення процедур банкрутства, приймаються господарським судом та ліквідатором банкрута до 05.11.2013 включно.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
23 серпня 2013 року внесено зміни до реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: учасник Фонду Публічне акціонерне товариство "Діапазон-Максимум Банк" змінив назву на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВЕРНУМ БАНК". У зв'язку з цим йому видано свідоцтво учасника Фонду №204 від 23 серпня 2013 року.
0-800 308108; www.fg.gov.ua

19.05.2010 року рішенням загальних зборів учасників №8 вирішено припинити юридичну особу Товариство з Обмеженою Відповідальністю "Компанія "Віко-центр" (92900, Луганська область м. Кремінна, вул. Куйбишева, 163, код ЄДРПОУ 33228739). 01.08.2013 року рішенням загальних зборів учасників №9 головою ліквідаційної комісії призначено Лободу Валерія Олексійовича, реєстраційний номер облікової картки платника податків 2338710271. Відповідно до ч.ч.2, 3 ст.60 Господарського Кодексу України претензії кредиторів приймаються протягом 2-х (двох) місяців з дня публікації цього оголошення.

Ліквідатор ТОВ "Автодом" (ідентифікаційний код 23583375) - арбітражний керуючий Богомазов Павло Сергійович (свідоцтво №602 від 19.03.2013) оголошує про проведення конкурсу з визначення організатора аукціонів з продажу нерухомого майна у справі про банкрутство ТОВ "Автодом". Критерії для визначення переможця: наявність досвіду не менше трьох років з проведення аукціонів; запропонована найменша сума винагороди; наявність власного або орендованого приміщення у місті Києві для проведення аукціону. За результатами конкурсу на підставі вищевказаних критеріїв буде визначений переможець, та укладено договір про організацію та проведення аукціонів в порядку передбаченому Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Заяви на участь у конкурсі повинні містити пропозицію суми винагороди за проведення аукціону та додатки з належним чином завіреними копіями: виписки з ЄДР ЮО та ФОП учасника конкурсу; доказами наявності не менше як трьох років досвіду проведення аукціонів; документів на право власності або оренди приміщення у місті Києві для проведення аукціону. Заяви на участь у конкурсі та додані до неї документи мають бути відправлені через ПАТ "Укрпошта" цінним листом з описом вкладення **протягом 15 (п'ятнадцяти) днів з моменту виходу даного оголошення в газеті "Голос України"** на наступні реквізити: "Арбітражному керуючому Богомазову П.С., 85106, Донецька обл., м. Костянтинівка, вул. Алтайська, буд. 17. Телефон для довідок: +38(050) 290-64-38

Ліквідатор Комерційного банку «Українська фінансова група» – товариства з обмеженою відповідальністю оголошує повторний аукціон (треті торги) з продажу на товарній біржі «Універсальна товарно-сировинна біржа» (м. Київ) активів, що обліковуються на балансі банку

Лот №1: квартира №150 (інв. №5091004353) у житловому будинку, що знаходиться за адресою: АР Крим, м. Севастополь, проспект Античний, будинок 4. Квартира двокімнатна, загальна площа – 84,2 кв. м., у тому числі житлова – 44,1 кв. м.

Початкова ціна лота №1: 320400,00 грн. (триста двадцять тисяч чотириста гривень 00 копійок), без ПДВ.

Лот №2: приміщення офісу №V-1 по №V-8 (інв. №5091004351) загальною площею 65,8 кв. м., літ. «А», у відсіку квартир 209-248 у житловому будинку, що знаходиться за адресою: АР Крим, м. Севастополь, проспект Античний, будинок 4.

Початкова ціна лота №2: 250200,00 грн. (двісті п'ятдесят тисяч двісті гривень 00 копійок), без ПДВ.

Лот №3: приміщення офісу №V-9 по №V-16 (інв. №5091004354) загальною площею 67,3 кв. м., літ. «А», у відсіку квартир 209-248 у житловому будинку, що знаходиться за адресою: АР Крим, м. Севастополь, проспект Античний, будинок 4.

Початкова ціна лота №3: 255600,00 грн. (двісті п'ятдесят п'ять тисяч шістсот гривень 00 копійок), без ПДВ.

Лот №4: приміщення офісу №XVI-1 по №XVI-8 (інв. №5091004352) загальною площею 77,0 кв. м., літ. «А» у відсіку квартир 209-248 у житловому будинку, що знаходиться за адресою: АР Крим, м. Севастополь, проспект Античний, будинок 4.

Початкова ціна лота №4: 292500,00 грн. (двісті дев'яносто дві тисячі п'ятсот гривень 00 копійок), без ПДВ.

Лот №5: приміщення офісу з №XYI-1 по №XYI-8 (інв. №5091004350) загальною площею 66,3 кв. м. у відсіку квартир 167-208 у житловому будинку, що знаходиться за адресою: АР Крим, м. Севастополь, проспект Античний, будинок 4.

Початкова ціна лота №5: 252000,00 грн. (двісті п'ятдесят дві тисячі гривень 00 копійок), без ПДВ.

Відомості про активи, що включені до лотів №№1-5: приміщення жилого (лот №1) та нежилото фонду (лоти №№2-5) розташовані в багатоповверховому будинку житлового комплексу «Перлина Омеги», який введений в експлуатацію 23.09.2007 р. та складається з 21 секції або 7 блоків. Нежилі приміщення (лоти №№2-5) мають окремий вхід та розташовані на першому поверсі будинку.

Характеристика конструктивних елементів будинку: фундаменти – залізобетонні; покрівля

– метало-черепиця теракотового кольору з утепленням та шумозахистом; стіни – цегляні, ззовні оштукатурені та пофарбовані; перекриття – залізобетонні; вікна – металопластикові; вхідні двері – металеві. Будинок підключено до міських мереж електроосвітлення, холодного та гарячого водопостачання, каналізації, газопостачання, опалення, кабельного телебачення та телефонної мережі.

Реєстраційний внесок за подання заяви на участь в аукціоні – 573,50 грн. (п'ятсот сімдесят три гривні 50 копійок), з урахуванням ПДВ.

Гарантійний внесок по кожному лоту: 10% (десять відсотків) від початкової ціни лота, без ПДВ.

Умови продажу:

1. Кожний учасник аукціону укладає договір з товарною біржею «Універсальна товарно-сировинна біржа» про умови участі в аукціоні та зобов'язання сплатити біржі винагороду за проведення аукціону.

2. Реєстраційні та гарантійні внески учасників аукціону вносяться на рахунок товарної біржі «Універсальна товарно-сировинна біржа» №2600112649 у ПАТ «Український професійний банк» м. Києва, МФО: 300205, код ЄДРПОУ: 32069037.

3. Засоби платежу – грошові кошти.

4. Крок аукціону – 10% (десять відсотків) від початкової ціни лота.

5. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця – переможця аукціону.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна щодня, крім вихідних днів, з 10.00 до 16.00 за місцем знаходження банку (м. Київ, вул. Горького, 48, офіс 32), попередньо зателефонувавши за телефоном (044) 248-72-18.

Прийом заяв на участь у повторному аукціоні (третіх торгах) буде проводитись починаючи з дати публікації цього оголошення в робочі дні з 09.00 до 18.00 (у п'ятницю до – 17.00) за адресою: м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11. Кінцевий термін прийому заяв (за три календарні дні до дати проведення аукціону) – 13 вересня 2013 року, 17.00.

Повторний аукціон (треті торги) відбудеться 18 вересня 2013 року об 11.00 адреса: 01054, м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11.

Бажаючим придбати активи звертатись до служби з організації аукціону: 01054, м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11, тел./факс (044) 482-07-42.

Посвідчення ліквідатора аварії на ЧАЕС категорії 3А № 134467 від 12.10.1992 р. на ім'я Ругаль Григорія Степановича, вважати недійсним.

Постановою Господарського суду Донецької області по справі № 905/5752/13 від 28.08.2013р. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АРИС ПЛЮС" (код за ЄДРПОУ 38210030, адреса: 83008, Україна, м. Донецьк, вул. Югославська 28 А) визнано банкрутом, та ліквідатором призначено Буряченко Андрія Юрійовича.

Ухвалою господарського суду Херсонської області (адреса: 73000, м. Херсон, вул. Горького,18) від 20.08.2013 року по справі № 923/987/13 відносно товариства з обмеженою відповідальністю "Міжрегіональне базове товарно-комерційне підприємство "Кредо - Строй" (місце реєстрації: м. Херсон, вул. Привокзальна, 1, ідентифікаційний код 32928589) порушено справу про банкрутство, введено процедуру розпорядження майном. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кошового Сергія Олексійовича (свідоцтво №709 від 01.04.2013 року, поштова адреса: 73020, м. Херсон, вул. І.Вазова, буд. 1, кв. 19). Кредитори боржника мають право заявити свої претензії до боржника в порядку, передбаченому ст. 23 ЗУ "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" в тридцяти денний строк з дня публікації даного оголошення. Попереднє засідання відбудеться об 11 год. 00 хв. 24.10.2013 року в приміщенні господарського суду Херсонської області. Особи, що бажають взяти участь в санації боржника мають право надіслати розпоряднику майна відповідну заяву та свої пропозиції щодо санації.

ТОВ "А ЛОГІСТИК", код 31112217 повідомляє про свою ліквідацію за рішенням учасників. Строк заявлення кредиторами претензій складає два місяці з дати публікації оголошення. Претензії заявляються шляхом направлення письмового звернення за місцем знаходження Товариства: 04073, м. Київ, пр. Московський, 9.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 3.04.2012р. по справі №34/5005/25/12 постановив визнати банкрутом Комунальне спеціалізоване підприємство "Втормет" Жовтводської міської ради (52204, Дніпропетровська обл., м. Жовті Води, вул. Петровського, 33; п/р 26053137522980 у Криворізькій філії ПАТ "Банк" Фінанси та Кредит", м. Кривий Ріг, МФО 305835, код ЄДРПОУ 32433579) і відкрити ліквідаційну процедуру. Ухвалою від 25.07.2013р. ліквідатором призначений арбітражний керуючий Гришин Михайло Анатолійович, свідоцтво №874 видане 23.05.2013р. Поштова адреса ліквідатора: 49050, м. Дніпропетровськ, пр-т Гагаріна, б. 74, оф. 403. Тел./ф.: (056)3702384.

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 14.08.2013р. по справі № Б11/173-12 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Шог" (08150, Київська область, Києво-Святошинський район, м. Боярка, вул. Молодіжна, будинок 63, квартира 51, код ЄДРПОУ 33987383, поточний рахунок 2600503744 в АБ "Синтез" МФО 322711, поточний рахунок 2600648924 у Райфайзен банк Аваль у м. Києві МФО 380805) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Руденко Ольгу Василівну (ліцензія АВ № 547941 від 20.12.2010 року, 88000, м. Ужгород, вул. Дівоча, 45/17).

Вимоги кредиторів приймаються в місячний строк з дня офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника, який ліквідується, банкрутом.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, короточасні дощі. Вітер південно-західний, північно-західний, 7—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі 8—13 градусів тепла, у південній і східній частині 11—16, на узбережжі Криму до 20 тепла. Вдень 13—18 градусів, у південних областях 19—24 тепла.

■ **1879.** Народився Олександр Астряб — український методист-математик, професор, заслужений діяч науки УРСР. Автор праць з питань викладання математики в загальноосвітній школі. ■ **1973.** У Києві відкрито пам'ятник видатній українській поетесі Лесі Українці. ■ **1990.** На Дніпропетровщині розпочалося всеукраїнське свято Дні козацької слави, організоване на честь 500-річчя українського козацтва. ■ **1993.** У Масандрі (Крим) президенти Росії та України Борис Єльцин і Леонід Кравчук підписали протокол про врегулювання конфлікту навколо Чорноморського флоту.

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Футбол. Матч за Суперкубок УЕФА. «Баварія» (Німеччина, Мюнхен) — «Челсі» (Англія, Лондон) — 2:2 (пенальті — 5:4). **Голи:** Торрес, 8, Рібері, 47, Азар, 94, Мартінес, 120+1.

«Баварія»: Нойер, Данте, Боатенг, Рафінья (Мартінес, 56), Лам, Рібері, Роббен (Шакірі, 96), Мюллер (Гьютце, 72), Алаба, Кроос, Манджукич. **Тренер** — Госеп Гвардіола.

«Челсі»: Чех, Іванович, Коул, Луїс, Кегілл, Рамірес, Лемпард, Оскар, Азар (Террі, 114), Торрес (Лукаку, 98), Шюррле (Обі Мікел, 87). **Тренер** — Жозе Моурінью.

Видалено Раміреса (87, два попередження).

Рефері — Йонас Ерікссон (Швеція).

30 серпня. Прага. Стадіон «Еден». 17 686 глядачів. 17 градусів.

На знімку: найкращий футболіст матчу Франк Рібері з Суперкубом УЕФА.

Фото www.uefa.com.

Першість країни. Перша ліга. 8-й тур. «Нива» (Тернопіль) — «Авангард» (Краматорськ). 1:2. «Полтава» — «Зірка» (Кіровоград). 0:0. «Титан» (Армянськ) — «Динамо-2» (Київ). 1:0. «Геліос» (Харків) — «Нафтовик» (Охтирка). 3:2. «Укрпроком» (Головківка) — «Миколаїв». 2:0. «Суми» — «Десна» (Чернігів). 1:0. «Олімпік» (Донецьк) — «Олександрія». 2:2. «Сталь» (Алчевськ) — «Буковина» (Чернівці) — матч не відбувся через неявку гостей.

«Олександрія», «Сталь» — по 16 очок, «Авангард» — 15, «Олімпік» — 14, «Суми» — 13, «Миколаїв», «Титан», «Зірка» — по 11, «Полтава» — 10, «Нафтовик», «Буковина», «Укрпроком» — по 9, «Нива» — 8, «Десна», «Геліос» — по 7, «Динамо-2» — 5.

Хокей. Донецьк. Відкритий Кубок Донбасу. Переможцем став місцевий «Донбас», котрий спершу переграв «Нефтехімік» (Нижнекамськ) — 3:2 (0:1, 1:1, 2:0), «Торпедо» (Нижній Новгород) — 3:1 (2:0, 0:1, 1:0). Потім донецьчани поступилися «Северсталь» (Череповець) — 4:7 (0:3, 2:2, 2:2). А у вирішальному поєдинку взяли гору над «Адміралом» (Владивосток) — 3:2 (1:0, 1:1, 1:1). **1. «Донбас» — 9 очок;** 2. «Адмірал» — 7; 3. «Северсталь» — 7; 4. «Торпедо» — 4; 5. «Нефтехімік» — 0.

Гандбол. Новий Сад (Сербія). Ліга чемпіонів. Кваліфікаційний турнір. 3 група. Запорізький «Мотор» (тренер — Сергій Бебешко) став переможцем.

Матч за перше місце. «Мотор» (Україна, Запоріжжя) — «Войводина» (Сербія, Новий Сад). 36:24 (17:11).

Український колектив пробився до основного раунду Ліги чемпіонів. Тепер у групі на нього чекає 10 матчів (по п'ять удома та на виїзді) з серйозними єврокубковими бійцями.

У групі «А» разом з «Мотором» виступатимуть: «Веспрем» (Угорщина), «Кроатія Осігураньє» (Хорватія, Загреб), «Санкт-Петербург» (Росія), «Рейн-Неккар Левен» (Німеччина, Мангейм), «Целе Півоварна Лашко» (Словенія).

Не з порожніми руками

Художня гімнастика. У Києві завершився чемпіонат світу. Українські спортсменки здобули п'ять медалей — золоту, по дві срібні й бронзові. Протягом останніх днів турніру українки також здобували відзнаки. Ганна Різатдінова (на знімку крайня ліворуч) стала віце-чемпіонкою у багатоборстві — 73.041. Першою була Яна Кудрявцева (Росія) — 73.866, третьою — Мілітіна Станюта (Білорусь) — 72.166.

Нагадаємо, що раніше Різатдінова стала чемпіонкою у вправах з обручем і срібною призеркою у змаганнях зі стрічкою. Аліна Максименко виборолала «бронзу» у вправах з булавами. Збірна України у групових вправах з булавами була третьою — 17.208. Чемпіонки — іспанки (17.350), італійки — другі (17.300).

Фото Павла КУБАНОВА.

Два знакові поєдинки в одному турі

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 8-й тур.

30 серпня. «Таврія» — «Металург» (Запоріжжя). 3:1. 1 600 глядачів. **Рефері** — Білокур (Донецька область). **Голи:** Фешук, 22 (п), 46, 75.

31 серпня. «Говерла» — «Ворскла». 1:2. 3 200 глядачів. **Рефері** — Головков (Луганська область). **Голи:** Армоні, 55 — Громов, 22, Янузі, 26.

«Шахтар» — «Металіст». 1:1. 50 078 глядачів. **Рефері** — Арановський (Київ). **Голи:** Степаненко, 59 — Девич, 77. **Вилучено** Срну («Шахтар», 90+4, два попередження).

«Севастополь» — «Карпати». 1:0. 4 900

глядачів. **Рефері** — Годулян (Одеса). **Гол:** Фарлей, 53.

1 вересня. «Зоря» — «Арсенал». 4:0. 10 000 глядачів. **Рефері** — Швецов (Одеса). **Голи:** Хомченівський, 38, 89, Болі, 41, Даніло, 53 (п).

«Волинь» — «Металург» (Донецьк). 1:0. 3 786 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Гол:** Козьбан, 86.

«Чорноморець» — «Іллічівець». 1:0. 18 834 глядачі. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Гол:** Антонов, 72.

«Динамо» — «Дніпро». 1:1. 51 582 глядачі. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи:** Ярмоленко, 64 — Зозуля, 22.

Бомбардири: Девич («Металіст») — 8 м'ячів, Селезньов («Дніпро») — 6, Адріано («Шахтар»), Мбо-

	В	Н	П	М	О
1. «Металіст»	6	2	0	17-5	20
2. «Шахтар»	6	1	1	17-6	19
3. «Дніпро»	5	2	1	15-7	17
4. «Чорноморець»	5	2	1	9-5	17
5. «Ворскла»	4	3	1	13-9	15
6. «Динамо»	4	2	2	12-9	14
7. «Зоря»	3	3	2	12-7	12
8. «Іллічівець»	3	1	4	7-8	10
9. «Металург» Д	3	1	4	7-8	10
10. «Севастополь»	2	3	3	8-12	9
11. «Волинь»	2	3	3	8-15	9
12. «Карпати»	1	4	3	4-8	7
13. «Металург» Зп	1	3	4	8-11	6
14. «Говерла»	1	1	6	6-12	4
15. «Арсенал»	1	1	6	5-15	4
16. «Таврія»	1	0	7	5-16	3

кані («Динамо») — по 5.

У цьому турі було два знакові поєдинки. І розповімо про них у хронологічному порядку. На «Донбас Арені» зішлись односторонній лідер — «Металіст» і його переслідувач — «Шахтар». Забігаючи наперед, варто сказати, що нинішня команда «гірників» поки що не така сильна, якою вона була у попередньому чемпіонаті. На те є об'єктивні причини.

Перший тайм активніше провели господарі. Вони діяли гостріше й наполегливіше. Втім, лише двічі «гірники» серйозно загрожували воротам суперника. Але на удари Срні і Тейшейри чудово зреагував Дішленкович. Харків'яни у свою чергу жодних загроз воротам господарів не створили.

Після перерви знову активнішими були футболісти «Шахтаря». І цього разу вони таки досягли мети. Фред заробив штраф-

ний на лівому фланзі, Коста виконав навіс, а Степаненка харків'яни «загубили» — 1:0.

Однак гравці «Металіста» не знітилися, а показали, що програвати цього разу не збираються. Але, як кажуть, вони запрягали поступово. І, зрештою, добилися свого. Гості провели швидку атаку правим флангом, Соса навісив, а Девич, перетрибнувши Кривцова, влучно пробив головою — 1:1.

На останніх хвилинах суперники обмінялися реальними загрозами після кутових: на удари Едмара та Кривцова воротарі реагували успішно. На останній доданій хвилині за надмірні емоції Срні, котрий цього разу поведився особливо зухвало, побачив другу жовту картку, а за нею й червону.

Наступного дня увага була прикута до столичного НСК «Олімпійський», котрий приймав матч «Динамо» — «Дніпро»

і зібрав величезну вболівальницьку аудиторію.

Початок зустрічі був надто повільним, що більше влаштувало гостей. Зовсім не дивно, що в одній із контратак Матеус примусив сфолити Тремулінаса. Від бокової лінії подавав Ротань, і Зозуля забив уже свій фірмовий гол останніх зустрічей гол головою. Було видно, що кияни не врахували помилку попередніх суперників цього форварда. У «Динамо» в першому таймі запам'яталися два «постріли» здалеку Аруни, а також промах Беланда.

А от після перерви домінували динамівці. Вони додали швидкості, посилили гру поява Безуса.

Натомість дніпряни майже відмовилися від контргри. За таких умов лише один пропущений м'яч — хороший показник для гостей, у складі яких чудово зіграв воротар Бойко. Тим не менше, одного разу він не врятував, хоча не обійшлося без везіння суперників. Ленс віддавав передачу на Мбокани. Однак рикошет від Мазуха надав змогу Ярмоленку точно пробити.

Втрата двох очок киянами дозволила знову обійти їх «Ворсклі».

Фото Володимира КОТЛЕНКА.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Оксана КАЛУГІНА. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА. Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 31352
Макет, верстка — редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

